

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti, ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—,

za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Slabe nade za razorožitev

Italija pristaja le s pridržkom na podaljšanje oboro-
ževalnega premirja — Nemčija bo prišla na razoro-
žitveno konferenco z novimi predlogi

Rim, 30. avgusta. r. Italijanska vlada je poslala predsedniku razorožitvene komisije Hendersonu svoj odgovor na cirkularno noto, v kateri so bile vse vlade pozvane, naj se izjavijo glede podaljšanja premirja v oboroževanju. To premirje bi poteklo 1. novembra letošnjega leta. Ker pa med tem razorožitvena konferenca še ni končala svojega dela in ni sprjea v tem pogledu nobenih novih sklepov, so bile vse vlade pozvane, naj premirje podaljšajo za nadaljnje štiri mesece, to je do 1. marca 1933. Skoro vse države so pristale na ta predlog, italijanska vlada pa si je v svojem odgovoru izgovorila razne pridržke. Pripravljeni so priznati podaljšanje oboroževalnega premirja, toda pod pogojem, da store to vse druge države. V tem sicer ni nič nevarnega, kar je samo ob sebi razumljivo, da nobena država ne bi mogla prevzeti take obveznosti, če tega ne bi storile tudi druge. Fašistični tisk pa vidi v tej rezervi Italije še drugačen, vse važnejši akt fašistične Italije. V oficijelnem sporočilu, ki so ga objavili vsi fašistični listi, se naglašajo, da je ta pridržek bil potreben in umesten, ker se ne sme pozabiti, da so lansko leto mnoge države »ver sprejele« to premirje, a so kljub temu nadaljevale svoje oboroževanje po programih, ki so jih njihovi parlamenti že pozneje odobrili. Zaradi tega je fašistična vlada naglasila, da se v dobi premirja ne sme povečati stanje oborožitvene nobene države, ki je zastopana na razorožitveni konferenci.

To stališče fašistične vlade je tem značilnejše, ker prihaja po znani izjavi italijanskega zrakoplovnega ministra Balba, da fašistična Italija ne bo dopustila, da bi razorožitvena konferenca izgubljala čas z akademskimi razpravami, pa če bi bila Italija prisiljena izvajati skrajne konsekvence in zapustiti razorožitveno konferenco. Zdi se, da je fašistična vlada prijavila svoje pridržke baš v cilju, da bi imeli predstavniki fašistične Italije na predminalni konferenci veseli, ki se bo vršila septembra v Londonu, popolnoma svobodne roke ne samo v razpravi glede razširjenja londonskega pomorskega sporazuma, marveč tudi pri eventualni razpravi o vprašanju moralne razorožitve, ki se nanaša v prvi vrsti na civilne formacije vojskega značaja, kakor je n. pr. fašistična milica v Italiji in kakor so razne strankarske organizacije v Nemčiji. Če bodo zastopniki veseli na bodo-

čem plenarnem zasedanju razorožitvene konference vztrajali na tem, da se tudi za to vprašanje najde radikalna rešitev, potem bo mogla fašistična Italija brez nevarnosti, da bi se ji očitata kršitev prevzete obveznosti glede premirja v oboroževanju, izvršiti svojo grožnjo, zapustiti razorožitveno konferenco in nadaljevati s svojim oboroževanjem.

Berlin, 30. avg. AA. General von Schleicher pojasnjuje v reviji »Heimatsdienst« svoje naziranje o razorožitveni konferenci v Zenevi. Najprej se sklanja na izjavo predsednika francoske vlade Herriota z dne 23. avgusta t. l., v kateri zahteva Herriot v imenu Francije varnost za vse. Podobno nalogo je imela razorožitvena konferenca. Po Schleicherjevemu mnenju na vztraja Francija na hegemoniji iz l. 1919. General Schleicher odklanja ločitev držav v privilegirane in zapostavljene. Razorožitvena konferenca je po mnenju obrambnega ministra uspešna le v tem, da je prepovedala kemično in bakteriološko vojno in da je predlagala štirimesečno podaljšanje oborožitvenega premirja. Konferenca pa je kratkoročno šla preko nemških zahtev o enakosti oborožitvenih pravic. Če razorožitev ne bo uspešna, smatra general Schleicher, da bo Nemčija v tem primeru ostala brez zaščite in da bo izpostavljena napadom na način, ki ga ne bo več mogoče prenašati. S svojimi novimi zahtevami bo Nemčija zagovarjala svojo nacionalno čast in svoj mednarodni ugled.

General Schleicher nato razlaga, da bo treba nemško državno obrambo preurediti. Nemčija ne zahteva za svojo varnost drugega, kakor druge države. Ni ji do tega, da bi se udeležila oboroževalne dirke. Gre ji le za to, da okrepi svojo varnost. Vprašanje nemške časti mora najti prej ali slej svojo primerno rešitev. To vprašanje pa je važno tudi za ostali svet, kajti mir tega sveta bo sicer ogrožen. Mir sveta lahko uspevale na osnovah svobode in pravice.

Anglija gradi še 15 ladij

London, 30. avgusta. AA. Uradno objavljajo, da je admiraliteta naročila pri treh angleških zasebnih ladjedelnicah gradnjo križark, ki so bile v programu l. 1931. Nove križarke se bodo imenoval »Ajax«, »Amphion« in »Arestus«. Gradnjo teh križark so odložili meseca marca zaradi štednje. V načrtu so še gradnje osmih rusilcev, dveh podmornic in dveh manjših minonoscev.

Preprečen oficirski prevrat v Bolgariji

Razkritja zemljoradniškega glasila o prevratni akciji
bolgarske vojaške lige

Sofija, 30. avgusta. r. List »Pobeda«, ki ga urejajo Asen Stambolijski, sin pokojnega Aleksandra Stambolijskega, objavlja senzacionalno vest o prevratu, ki ga namerava izvršiti bolgarska vojaška liga. List trdi, da so bili v teku zadnjega meseca pozvani na Sofijo na posvetovanja vodilni člani vojaške lige. Vršilo se je več tajnih nočnih sed, na katerih so razpravljali o podrobnem načrtu glede aktivnega sodelovanja vojaške lige v političnem življenju Bolgarske. Po mnenju vodilnih krogov vojaške lige sedanje politične razmere zahtevajo, da vsaj pravi rodoljubi v najbližji bodočnosti prevzamejo resilno vlogo in izvedo temeljito reformo uprave in režimov. Iz notranjosti države je prišlo na ta posvetovanja okrog 60 zastopnikov vojaške lige, večinoma bivših oficirjev. Seje so se vršile po raznih stanovanjih sofijskih bogatašev, kojih imena list za enkrat noče navesti.

Ko je bilo na sejah predlagano, naj se vsa akcija konkretizira in izdela podroben načrt, se je naglašalo, da je treba sedanj

čas izkoristiti za dobro organizacijo, kajti najkasneje za mesec dni bo vlada narodnega bloka padla ter bo proglašena diktatura pod vodstvom uglednega politika. Diktaturo smatrajo za neizbežno, češ da je buržoazija, ki je sedaj na vladi, dopuščala, da so zemljoradniki zopet začeli dvakrat glave.

O pripravi za prevrat s strani vojaške lige se je govorilo v sofijskih političnih krogih še prej, preden je »Pobeda« objavila te svoje informacije. V dobro poučenih krogih se zatrjuje, da se vojaški ligi posrečilo pridobiti za svoje prevratne načrte tudi več aktivnih oficirjev, zlasti poveljnikov posameznih garnizij. Ministrstvo vojske pa je še pravočasno prišlo na sled tej zaroti in izdalo ukrepe, da nameravani prevrat prepreči. Sam minister vojske general Kisov je, kakor znamo, osebno posetil posamezne garnizije in prigovarjal oficirjem, naj se ne spuščajo v avanturo, ki bi mogle pahnuti državo v novo državljansko vojno.

Huda obtožba proti madžarski vladi

Knez Windischgrätz baje izjavlja, da je v znani falsifikatorski aferi
sodeloval sporazumsko z Bethlenovo vlado

Bukarešta, 30. avgusta. r. Običajno dobro informiran »Adevarele« poroča iz Rima, da je knez Ludwik Windischgrätz, znan iz velike falsifikatorske afere s ponarajanjem francoskih frankov, ki je vzbudivla svojočasno toliko prahu, po vsem svetu, poslal madžarskemu regentu Horthyju pismo, datirano na 30. julijem letošnjega leta, v katerem zahteva naj madžarska vlada izpolni obljube, ki mu jih je dala svojočasno, da ga bo moralno in materialno rehabilitirala. V pismu pravi Windischgrätz, da je sodeloval v tej falsifikatorski aferi z vednostjo tedanje madžarske Bethlenove vlade ter da je vso krivdo samo iz patriotizma prevzel nase, da bi rešil vlado težkih posledic, ki bi jih imela ta afera za

Madžarsko v zunanje političnem pogledu. Windischgrätz pravi dalje, da že štiri leta čaka na izpolnitev te obljube madžarske vlade in se zaradi tega obrača sedaj posebno na Horthyja, naj v tem smislu intervenira pri madžarski vladi. Če vlada svoje obljube ne bo izpolnila, grozi Windischgrätz z objavo vseh podrobnosti te afere. Zaradi nepredvidnosti kurirja, ki je nesel to pismo iz Rima v Budimpešto, pa je prišla vsebina pisma v javnost. Odkritja kneza Windischgrätzja o sodelovanju madžarske vlade v tej falsifikatorski aferi, so izzvala naravnost ogromno senzacijo in bo pismo kneza Windischgrätzja še predmet razprav v madžarskem parlamentu.

Poroka švedskega princa z nemško princeso

Pariz, 30. avgusta. AA. Iz Berlina poročajo, da je bil razglas o bližnji poroki švedskega princa Gustava Adolfa Oskarja, sina švedskega prestolonaslednika, s kobursko princeso Sibilo v smislu nemškega zakona vnovič objavljen na deski občinske palače v Koburgu. Poroka bo 20. oktobra t. l. To je prvič po svetovni vojni, da objavljajo razglas o poroki v vladarski hiši v Nemčiji in da hkratu napovedujejo velike ljudske svečanosti. Zaenkrat še ni gotovo, ali bo angleški pre-

stolonaslednik prisostvoval tem svečanostim v Nemčiji. Pač pa se bodo poroke udeležili bivši bolgarski kralj Ferdinand, bolgarski knez Ciril, prestolonaslednik in prestolonaslednica Norveške, bivši nemški kronprinc in kakih 30 drugih nemških princov. Švedski kralj bo osebno prisel na poroko.

Zaprti španski generali

Madrid, 30. avgusta. AA. V vojaških zaprtih sedi sedaj zaradi upora z dne 10. avgusta 18 generalov, 5 višjih oficirjev, 10 oficirjev in 7 podoficirjev.

HINDENBURGOVA BOJNA NAPoved NEMŠKEMU PARLAMENTU

Stari maršal je odobril Papenovo politiko in njegove predloge —
Pod vodstvom komunistične poslanke si je novi parlament izvolil
hitlerjevskega predsednika — Parlamentu so dnevi šteti

Berlin, 30. avgusta. r. Kakor kažejo vsi znaki, pomeni današnji dan zgodovinsko važen preokret v razvoju povojne Nemčije. Ali je ta nova pot, ki jo ubira Nemčija srečno izbrana ali ne, bo pokazala šele bodočnost. Vsekako pa se pričinja v zgodovini povojne Nemčije nova doba.

Dva dogodka dajeta današnjemu dnevu svoje obeležje. V Berlinu se je sestal danes k svoji prvi seji novo izvoljeni državni zbor, da se konstituira in da s takojšnjo izvolitvijo predsednika pokaže, da je sposoben za delo in da more dati iz svoje sredine vlado, ki se bo lahko opirala na močno in zanesljivo večino.

Istočasno pa so se sestali pri državnem predsedniku maršalu Hindenburgu v Neudecku v vzhodni Prusiji sedanjí vodilni državnik Nemčije, kancelar Papen, notranji minister Gayl in minister narodne obrambe general Schleicher. V popolnem nasprotju z razpoloženjem, ki ga je pokazal državni zbor, je bil v Neudecku določen program, ki predvideva izločitev parlamenta za daljšo dobo iz nemške notranje politike in uvedbo neke vrste diktature pod firmo prezidialne vlade. Predsednik Hindenburg je v celoti odobril program, ki ga je razvil preteklo nedeljo v Münstru državni kancelar Papen, in obenem podpisal dekret, ki pooblašča vlado, da razpusti državni zbor v trenutku, ko si ji bo zdelo to primerno in potrebno. S tem je usoda novega parlamenta že zapečatena.

Dramatičen sestanek Papena s Hitlerjem

Berlin, 30. avgusta, čr. Ob napeti pozornosti vse javnosti se je danes popoldne sestal k svoji prvi seji nemški državni zbor. Ze včeraj o prispeli v Berlin skoro vsi izvoljeni poslanci. Kancelar Papen je napravljal snovi pred svojim odhodom v Neudeck, kakor smo že poročali. Še zadnji poskus, da bi pridobil Hitlerja za svojo politiko. O tem sestanku, ki se je vršil v navzočnosti generala Schleicherja, je bil izdan kratek komuniké, ki pa samo pravi: Ja se tudi po tem sestanku stališče Papenove vlade ni izpremenilo.

Naknadno se izve, da je tudi ta sestanek potekal precej napeto. Papen je Hitlerja vprašal, ali so narodni socialisti sedaj, ko jim je znan njegov program, ki se v glavnem strinja s programom narodnih socialistov, pripravljeni sodelovati ali vsaj podpirati Papenovo vlado. Hitler je odgovoril, da vztraja pri svoji zahtevi po izločitvi vse oblasti narodnim socialistom. Papen je na te besede odvrnil: »Gospod Hitler, nimava si torej ničesar več povedati.«

Po sestanku s Papenom je imel Hitler najprej krajši sestanek z Brüningom nato pa dolgotrajno konferenco z narodno-socialističnimi poslanci, katerim je dal navodila za nastop v državnem zboru. Splošno pa se je opazilo, da Hitler ni nič več tako borben, kakor je bil. Pozval je celo svoje parlamentarne zastopnike, naj bodo mirni in naj brez hrupa in krika omogočijo čim prejne konstituiranje državnega zbora.

Prva seja novega parlamenta

Tako se je tudi zgodilo. Novi državni zbor danes popoldne ni pričel svojih posvetovanj z viharjem, ki so ga splošno pričakovali, temveč presenetljivo mirno in skoro dostojanstveno. Komunistična starostna predsednica Klara Zetkin je mogla nemoteno voditi sejo ter celo brez prekinitve imeti skoro enourni govor o komunizmu. Nato je bil državni zbor popolnoma mirno konstituiran s poimenskim klicanjem izvoljenih poslancev, ki so bili navzoči skoraj polnoštevilno, med njimi narodni socialisti v svojih strankarskih uniformah. V poslopju parlamenta je bilo pripravljenih več oddelkov policije in zunaj pa je bila palača daleč na okoli obkrožena po policijskem kordonu. Mnogi, ki se je zbrala za kordonom, da bi videla prihajajoče poslance, se je vedla veselo disciplinirano, tako da policiji ni bilo treba nikjer posredovati.

Točno ob 15. je sivolasa Klara Zetkinova, ki je prišla na otvoritev državnega zbora naravnost iz Moške, v spremstvu dveh drugih komunističnih poslank stopila na predsedniško estrado. Snoročila je, da je rojena dne 5. julija 1857. in vprašala, ali je kak član zbornice starejši od nje. Ker se ni nihče javil, je izjavila Zetkinova, da smatra sebe za predsednico in je proglasila sejo za odprto. Njen glas je donel votlo in ubito: govorila je z največjim naporom, včasih pa je morala vriniti dalje odmore, da si je zopet opomogla in nabrala novih moči. Videlo se ji je, da je res zelo bolana. Stala je le na ta način, da se je opirala na berglje. Hitlerjevci so sedeli mirno v svojih klopih, čeprav je grozil njihov tisk še danes z napadi na izdajalke države. Tudi komunisti so se vedli zelo mirno. Vzdržali so se vsake de-

Hitlerjevec izvoljen za predsednika

Berlin, 30. avgusta g. Govor starostne predsednice komunistke Zetkinove, je ostal brez odmeva, edino maloštevilni komunistični poslanci so ji ploskali, dočim se je Zetkinova popolnoma onemogla sedela na stol za predsedniško mizo. Po njenem govoru se je pričelo pozivanje poslancev, ki je trajalo do 5. popoldne. Navzočih je bilo samo 578 poslancev, ker je del nemških nacionalcev sklenil, da tako dolgo ne bodo prisostvovali sejam državnega zbora, dokler bo vodila predsedstvo komunistka.

Po daljši debati o dnevnem redu, so se pričele predsedniške volitve. Za predsednika so narodni socialisti predlagali svojega poslance, bivšega stotnika Göringja, socialni demokrat pa prejšnjega državnozbornskega predsednika Lobeja. Komunisti so lajavili, da bodo pri prvih volitvah glasovali za svojega strankinega tovariša Torglerja, vendar so dali razumeti, da bi pri morebitnih volitvah oddali svoje glasove za socialno-demokratskega kandidata.

Za državnozbornskega predsednika je bil s 367 glasovi izvoljen narodni socialist Göring, za katerega so glasovali narodni socialisti, centum, bavarska ljudska stranka in nemška ljudska stranka. Izvolitev Göringja so naroni socialisti sprejeli z burnimi dolgotrajnimi ovacijami. Socialnodemokratski kandidat Löbe je dobil 135, komunist Torgler pa 80 glasov.

Volitev podpredsednikov

Berlin, 30. avgusta g. Novi predsednik Göring je takoj prevzel predsedstvo, se v par besedah zahvalil, nato pa odredil volitve obeh podpredsednikov. Za prvega podpredsednika je predlagal narodni socialist Frick v imenu svoje stranke poslance centuma Esserja, socialni demokrat pa so postavili kot protikandidata Lobeja. Pri prvih volitvah je dobil Esser 276, Löbe 214, komunist Torgler pa 77 glasov. Ker nobeden izmed kandidatov ni dobil absolutne večine, so se morale vršiti med Esserjem in Löbejem ožje volitve. Pri ožjih volitvah je bil s 364 glasovi izvoljen Esser, dočim je dobil Löbe 138 glasov in je bilo 79 glasovih neveljavnih. Centum je pri prvih volitvah glasoval za Löbeja, ker se je ravnal po starem parlamentarnem običaju, da naj se mesto prvega podpredsednika prepusti drugi najmočnejši frakciji v državnem zboru. Za mesto drugega podpredsednika je bil izvoljen narodni socialist.

Demonstracije pred parlamentom

Dočim je potekala seja popolnoma mirno in brez vsakega incidenta, je prišlo na trgu pred poslopjem državnega zbora do hrupnih prizorov. Ogromne množice, ki so se zbrale okrog poslopja, so bile nekaj časa popolnoma mirne, naposled pa so politične debate razgarele duhove. Ko so začeli pristati narodnih socialistov vzklikati »Nemčija, prebudi se!«, je začela policija množico razganjati. Policija je imela nalog v kati zadušiti vsako demonstracijo. Navajala je na množico s pendreki, toda množica je obsula policijske stražnike, ki so bili peš in na konjih, s točo kamenja. Naposled se je policiji vendarle posrečilo, da je razglašala množico v stranske ulice in vzpostavila red. V spopadu je bilo mnogo ljudi lažje ranjenih.

Usodna konferenca pri maršalu Hindenburgu

Berlin, 30. avgusta. g. O današnjem razgovoru pri državnem predsedniku v Neudecku, je bil izdan naslednji uradni komuniké:

Državni predsednik Hindenburg je sprejel danes državnega kancelarja Papena, državnega notranjega ministra Gayla in državnega obrambnega ministra Schleicherja zaradi skupnega poročanja o aktualnih vprašanjih notranje politike, posebno pa o gospodarskem vprašanju državne vlade. Državni predsednik je pri tej priliki odobril gospodarske in finančne ukrepe, ki jih je pripravila državna vlada in ki jih je v zlatih obrisih podal državni kancelar v svojem go-

voru v Münstru. Državni predsednik je prošil državnega kancelarja, naj pri izdelavi posameznih določb pazi predvsem na to, da bo imelo delavstvo zagotovljene življenjske potrebe in da bo ohranjena socialna misel. Izrpen razgovor o notranjepolitičnem položaju je pokazal popoln sporazum med državnim predsednikom in državnim vladom.

Iz zadnjega stavka sklepa je v parlamentarnih krogih, da je sedaj razpust državnega zbora gotovo dejstvo.

Pariz, 30. avgusta. AA. Havas poroča iz Berlina, da je bilo na sestanku v Neudecku doseženo popolno soglasje med državnim predsednikom in državno vlado. Iz uradnega komunikéja o tem sestanku izhaja, da so že vnaprej obsojeni na neuspeh poizkusi parlamenta, da strmoglavijo Papen-Schleicherjev kabinet.

Državni predsednik je v polnem obsegu potrdil gospodarske in finančne načrte sedanje vlade, kakor jih je začrtal v nedeljo državni kancelar v Münstru. Ti načrti bodo v kratkem objavljeni v obliki zakonikih ukrepov s podpisom državnega predsednika Hindenburga. To bo hkratu odgovor predsednika republike na brozjavne prošnje socialističnih in krščanskih strokovnih organizacij, naj bi državni kancelar vendarle zaščitil življenjske interese nemškega delavstva in ne kršil dosedanje socialne politike.

Nemška vlada je dobila od predsednika Hindenburga polnomočje, ki ga je prišla iskat v Neudeck. Komuniké o neudeckem sestanku sicer tega ne omenja, vendar pa je jasno, da se bo državni kancelar vrnil v Berlin z razpustitvenim dekretom, tako da bo lahko razpustil parlament v primernem trenutku. Tudi če bi se nacionalni socialisti in centuristi sporazumeli o sestavi večinske koalicije, bo Hindenburg odbil zahtevo te koalicije, da ji izroči oblast.

Taktičen sporazum med Hitlerjem in Brüningom

Berlin, 30. avgusta. čr. V dobro poučenih krogih zatrjujejo, da so se narodni socialisti in centum sporazumeli za enoten nastop v državnem zboru in v pruskem parlamentu. Sklenili so, da bodo pospešili izvolitev predsedništva državnega zbora. Zaradi tega je prišlo proti pričakovanju že na današnji seji do predsedniških volitev. Dogovorjeno je bilo, da se zasedanje državnega zbora takoj po izvolitvi predsedništva odgodi do 6. septembra. Med tem časom se bo novoizvoljeno predsedništvo podalo v Neudeck, da se predstavi predsedniku republike ter mu obenem dokaže, da je v državnem zboru možna delovna večina, ki je za državno politiko.

Na ta način računajo narodni socialisti, da bodo prekrizali Papenove načrte glede razpusta državnega zbora ali pa ga vsaj spravili v zelo kočljiv položaj. Vlada bo potemtakem mogla podati svojo izjavo v državnem zboru šele prihodnji torek, 6. septembra. Po današnjih dogodkih pa smatrajo za verjetno, da bo takoj po objavi vladne deklaracije prečitan dekret o razpustu državnega zbora. Takrat se bo tudi videlo, kako načrte ima vlada dalje. Če se bo držala ustave, se bodo morale vršiti nove volitve najkasneje 30. oktobra in tedaj izvoljeni državni zbor bi se moral sestati 29. novembra.

Vse le komedija?

Pariz, 30. avgusta. AA. Iz Berlina poročajo: Državni zbor bo prekinil sejo zaradi katoliškega kongresa in se bo sestaj najbrž šele prihodnji teden. Medtem pa bo novo predsedstvo državnega parlamenta po vsji priliki odšlo v Neudeck, kjer bo skušalo preprečiti razpust državnega parlamenta. Na ta način je nastala med Papenovo vlado in nacionalno-socialistično koalicijo dirka okrog starega državnega predsednika Hindenburga.

Vprašanje je le, ali bodo hitlerjevci znali v tej tekmi vztrajati do konca.

Morda je vse to, kakor mnogi sodijo, le komedija, ki naj nacionalne socialiste s pomočjo samega Hitlerja prisili k pozitivnemu delu, tako da bi jim mogli izročiti vso oblast v Nemčiji in da bi nato ta stranka prevzela delo, ki so ga po vojni opravljali socialni demokrati.

Sodelovanje hitlerjevcev in centuramašev v pruskem deželnem zboru

Berlin, 30. avgusta s. Svet najstarejših v pruskem deželnem zboru je sklenil z glasovi narodnih socialistov in centurama, da se bo danes razpravljalo samo o prvi točki dnevnega reda, to je o imenovanju državnega komisarja za Prusko. O vseh ostalih točkah se bo vršila debata šele na prihodnji plenarni seji dne 21. septembra.

Na današnjo sejo pruskega deželnega zbora, je bil naval javnosti zopet izredno velik. Vse tribune so bile goste napolne. Točno ob 14. je predsednik Kerll otvoril sejo ter pred prehodom na dnevni red podal besedo poslancu Hirtsleferu (centrum) za izjavo, v kateri je sedanjí podal pregled zgodovinskega poteka dogodkov, ki so se pričeli z imenovanjem državnega komisarja. Govornik je med drugim izjavil, da so se pruski ministri z ozirom na splošno stanje v deželi vzdržali dejanskega izvrševanja oblasti, da bi preprečili še usodnejše dogodke. Ti dogodki bi bili lahko po-

vzročili popolno zmedo v deželi in morda tudi razpad države. Prav iz istega vzroka ti državni ministri tudi niso pozvali uradništva, naj odreče pokorščino komisarijem, ki niso imeli pravice uradovati.

Nato je podal predsednik deželnega zbora Kerll izjavo, v kateri je ugovarjal naziranjem državnega komisarja, češ da komisarična vlada ni odgovorna deželnemu zboru in ji tudi ni treba se mu predstaviti. Ne državnega, ne pruska komisarična vlada ne more izločiti pruskega parlamenta pri vprašanjih, ki se nanašajo na ves pruski narod. Zaradi tega govornik najstrožje protestira proti nameri, da bi pruska vlada bolj kotirala deželni zbor.

Nato se je pričela debata o imenovanju državnega komisarja. V debati je socialnodemokratski poslanec Jürgensen utemeljeval predlog svoje frakcije, da se ta ukrep ukine in komisarična vlada odstavi.

Minister dr. Kramer med svojimi volilci

Krasno uspelo zborovanje ljubljanskih organizacij JRKD — Velike ovacije ljubljanskih volilcev svojemu poslancu

Ljubljana, 30. avgusta.

Nocoj je bil v veliki dvorani Kazine sestanek članov ljubljanskih organizacij JRKD. Že pred 8. uro so se pričeli zbirati zborovalci, ki so kmalu do zadnjega kotečka napolnili veliko dvorano, tako da se je sestanek razvil v impozanten shod. Ko je kmalu po 8. prispel v dvorano ljubljanski narodni poslanec in minister dr. Albert Kramer, so ga navzoči sprejeli z dolgotrajnimi prisrčnimi ovacijami. Na shodu so bili poleg drugih tudi podpredsednik senata dr. Fran Novak, senator dr. Ravnihar, župan dr. Dinko Puc in drugi. Ob 8.20 je podpredsednik ljubljanske sreske organizacije dr. Cepuder otvoril zborovanje. V svojem pozdravnem nagovoru je omenil, da je organizacija stranke v Ljubljani že docela izvedena, vendar pa mora še bolj strniti vrste vseh nacionalnih elementov. Ljubljanska politična organizacija bo skrbela, da bo Ljubljana vedno na čelu ne le v dravski banovini, marveč tudi v vsej državi, zlasti kar se tiče organizacije svojih pristavev in članov. Toplo je pozdravil ministra in narodnega poslanca dr. Kramerja ter mu podal besedo. Prisotni so z burnim aplavzom sprejeli govornika.

G. dr. Kramer se je zahvalil za pripravljen sprejem in pojasnil, kakaj v preteklih mesecih ni mogel toliko prihajati pred svoje ljubljanske volilce, kakor si je to želel. Ovirali so ga državni posli, deloma pa tudi bolezen, ki se ga je lotila spomladi. Ves čas pa je čutil potrebo, da se čim čedše sestane s svojimi volilci in se ž njimi pomeni o aktualnih političnih, gospodarskih in socialnih vprašanjih.

V preglednem, skoro dve uri trajajočem referatu je podal g. minister nato pregled političnih dogodkov po izvolitvi našega novega parlamenta. Orisal je delo poslancev in opozoril zlasti na silne težkoče, ki jih je bilo treba obvladati, ko so bili poslanci postavljeni pred

nalogo, da odobrijo novi državni proračun. Na eni strani je bilo treba upoštevati silno gospodarsko krizo in po njej povzročeno splošno nazadovanje državnih dohodkov, na drugi strani pa je bilo treba poskrbeti, da redukcije v državnem proračunu ne uničijo važnih dobrin naroda in države. Pojasnil je, po kakih načelih je bilo izvedeno skrajšanje proračuna in kakšni motivi so bili merodajni za razne odločitve v zvezi s proračunom.

V nadaljnjem govoru je g. minister orisal finančni in gospodarski položaj, kakor se je razvil po uveljavljanju novega proračuna in ki je končno postavil vlado in parlament pred nujni imperativ, da poiščejo za državo še novih dohodkov. Govoril je o povišanju trošarin na sladkor, o uvedbi trošarine na elektriko in o povišanju poslovnega davka. Opozoril je tudi na olajšanje, ki ga je za naše kraje prinesla odprava žitnega režima.

V drugem delu svojega govora je minister dr. Kramer orisal gospodarsko politiko vlade in se pomudil pri raznih konkretnih točkah programa, ki ga je v imenu vlade razvil ministrski predsednik dr. Sršić v klubu narodnih poslancev in senatorjev. Obširno je zlasti razpravljalo o decentralizaciji državne uprave, ki je že stara naša zahteva in ki jo je vlada odločena uresničiti z zakonskimi predlogi, katere bo še letos predložila Narodni skupščini.

Zborovalci so z izredno pazljivostjo poslušali izvajanja svojega narodnega poslanca. Že med govorom so dali ponovno izraza svojemu pritrjevanju z živahnimi odobravanjem, ko pa je zaključil, so mu vnovič priredili dolgotrajne ovacije.

Z zahvalo ministru dr. Kramerju za njegovo izčrpno in vzpodbujajočo poročilo in z zahvalo zborovalcem za njihovo izredno množično udeležbo, je predsedujoči dr. Cepuder zaključil krasno uspelo zborovanje.

Krst nečaka Nj. Vel. kraljice Marije

Dunaj, 30. avgusta. g. Danes popoldne ob pol 5. je bil v župni cerkvi Sv. Otmara v Mödlingu krščen sin Antona Habsburškega in rumunske princese Ilean. V cerkvi so bil navzoči številni člani visoke aristokracije in visoki častniki, pred cerkvo pa so se postavile gručice filmskih operaterjev in fotografov. Krstni botev je bil bilški španski kralj Alfonz. Princ je bil krščen na ime Stefan.

Nezgodna večernega dolenjskega vlaka

Ljubljana, 30. avgusta.

Starši in drugi svojci ljubljanskih licejk, ki so prebile mesec dni na zadovoljnim letovanju v Martinšci, so nocoj zama pričakovali njihovega povratka z večernim dolenjskim vlakom. Vseh se je polotilo vznemirjenje, ko se je razširila govorica, da se je na Dolenjskem primerila železniška nesreča. Informirali smo se o tem in izvedeli:

Res je prišlo do nezgode pri postaji Kamenuj v Beli Krajini, vendar nezgoda ni bila hudega značaja in ni nihče poškodovan. Popustila je tračnica in se je lokomotiva iztrila. Vlak se je seveda takoj ustavil in o nezgodi je bila obveščena železniška direkcija v Ljubljani, kakor tudi progovna sekcija v Novem mestu, odkoder so poslali potrebno pomoč, da se delavci popravili progo in spravili lokomotivo nazaj na tir. Vlak je nato nadaljeval svojo pot, prispel pa v Ljubljano seveda z velikim zakasnitvijo.

Kako bo v nedeljo

Ljubljana, 30. avgusta.

Stiri tisoč legitimacij za četrtinsko vožnjo je »Soča« razposlala do večerj popoldne. Pred vzorno marljivim društvenim blaginikom g. Josipom Špilgojem, ki je od ustanovitve duša društvenega delovanja in vodi blaginjske posle tudi v prireditvenem odseku za nedeljsko proslavo, pa še neprestano raste kup novih naročil, da prideljani mu štab pomočnic in pomočnikov komaj zmaguje odpošiljanje legitimacij. Koliko dragih gostov privabi Soča slavnost 3. septembra z vseh strani v Ljubljano, si lahko predočimo, če pomislimo, da je bilo samo v Maribor doslej poslanih 500 legitimacij! Ni čudno, saj je s proslavo Sočinega jubileja od desetletnici predsednikovanja g. dr. Dinka Puca, ko društvo razvije prekrasno novo zastavo, združen tudi veličastni kongres narodnih nos, ki se ga udeležijo vse naše pokrajine, v posebno častnem številu nas pa obiščejo v svojih slikovitih narodnih nošah bratje Čehi, ki pridejo pod vodstvom g. dr. Baxe, primatorja zlate Prage, z lastno godbo.

Užitkov za oko in za uho, predvsem pa za slovansko čutečo srce nam bo nudila tudi dolga vrsta drugih velikih in pestrih prireditev s tako razkošno radodarnostjo, da je upravičeno pričakovanje, da tako po opremi in izbranih programih bogatih slavnostnih dni Ljubljana še ni doživela.

Pod pokroviteljstvom župana g. dr. Dinka Puca vodi vse priprave eksekutiva pod predsedstvom senatorja g. dr. Valentina Rožiča, eksekutivi pa pomaga več odborov, ki so v njih naši najbolj izkušeni strokovnjaki in zastopniki banovine, mesta Ljubljane, tujkoprometnih faktorjev in raznih organizacij, da se bo tako celotni veličastni program kakor sporedi posameznih prireditev razpletali in zopet združevali kar sami od sebe v mogočno himno nacionalne misli.

Ze v soboto zvečer zbere Soča svoje člane in prijatelje pri podoknikih kumice g. Znidarske, soprogi sreskega načelnika ljubljanske okolice, torej dami, ki jo po požrtvovalnosti in organizatorskih talentih na humanitarnem in akcijskem poprišču pozna zlasti vsa Gorenjska, prav tako pa jo spoštuje vsa emigracija. V kratki dobi, odkar se je iz Kranja preselila v Ljubljano, so jo takoj vzljubili vsi krogi, zlasti pa vsi pomoči potrebni, saj se je takoj uveljavila v najrazličnejših odborih s svojim tihim, marljivim in izdatnim delom. Po podokniku v Hrenovi ulici bo pa v ogromni novi dvorani hotela Metropol častni večer v proslavo 10-letnice predsednikovanja g. dr. Dinka Puca s slavnostnim govorom g. Iva Sancina in najprejstrijmim programom, ki bo združil ob prijateljski zabavi množico gostov okrog jubilarja v najlepšo manifestacijo za delo v korist bednim emigrantom.

V nedeljo ob 9. bo Soča s svojimi gosti prisostvovala maši na Kongresnem trgu, ki jo bo čital bivši narodni poslanec, šentjakovski župnik g. Janko Barle nad množico narodnih noš. Nato bosta množično spregovorila pokrovitelj, župan g. dr. Dinko Puc in predsednik kongresa narodnih noš, senator g. dr. Valentin Rožič. Po najslavnejšem pohodu narodnih noš s Kongresnega trga po mestu bo na vselejmo posebno razsodišče strokovnjakov najprilnejšim in najlepšim narodnim nošam razdelilo nagrade. Po kosilu se množice ob 15. zopet zbere na Kongresnem trgu, odkoder v triumfalnem spreduv krenejo po glavnih ulicah na Tabor, kjer bo Soča ob 16. razvila svojo po načrtih prof. Saše Santla vso s pomembnimi slikami in emblemi izvezeno zastavo. Preverjeni smo, da bodo vsi prisotni gledali zanosni prizor razvite zastave z globokim čustvanjem, saj bodo zastavi družice — sestre Primorke in Korošice, v njenem spremstvu pa narodne noše s severa in juga, predvsem več sto brhkih članic in korajžnih članov Zveze kmečkih fantov in deklet.

Po razviti zastavi se bo na Taboru seveda takoj razvila najvselejša narodna veselica s sodelovanjem najrazličnejših narodnih, posebno pa pevskih društev, tako Ljubljanskega Zvona, ki bo pomnoženo s člani Glasbene Maticе, društva Krakovo-Trnovo, Grafike, Ljubljanskega vokalnega kvinteta in drugih. Pozabiti pa ne smemo godbe Sokola I. in pa »Mlade Sočice«, ki nastopi s svojim oktetom, solisti ter govorniki in ritmičnim zborom. Sočani so pa tudi taki strokovnjaki, da so preskrbeli najplemenitejšo kapljico in jo bodo točili po čudovito nizki ceni, tudi podprli se bo lahko z najboljšimi prizgizki, a za srečolov so pripravili take dobrote, da bodo vsi obiskovalci presenečeni in zadovoljni — vse seveda bo po nepriljubljenosti in v resnici domače.

Huda ura nad Južno Srbijo

Strašno neurje je v ponedeljek povzročilo v vardarski in zetski banovini ogromno škodo

Skopje, 30. avgusta. p. Vardarsko in zetsko banovino je zadela večeraj po uničujoči suši zadnjih dveh mesecev nova vremenska katastrofa. Strahovito neurje, ki se je žilo nad to pokrajino, je povzročilo velike poplave, vrh tega pa je še toča napravila ogromno škodo, zlasti na koruzi in na tobačnih nasadih. Vreme se je tako naglo izpremenilo, da tega še nihče ne pomeni. Dočim je že tedne in tedne vladala nezonsna vročina in je še večeraj dopoldne žgoče pripekalo sonce, je nastalo popoldne silno neurje in proti večeru so bile planine pobeljene s snegom in ledom, kakor sredi najhujše zime. Kolikor msta poškodovala posevkov voda in toča, jih je uničila nagla izprememba temperature, tako da je Južna Srbija zares hudo udarjena.

V par minutah so v okolici Skopja vsi potoki narasli v prave veletoke in z vseh bližnjih hribov je drla voda proti mestu. Stari del mesta je bil hipoma v vodi. Ljudje so, spominjajoč se slične katastrofe pred tremi leti, v paničnem strahu zapuščali svoje domove, tako da niso rešili ničesar razen zgolega življenja. Policija je pozvala na pomoč vojaštvo, da je pomagalo pri reševanju ljudi in živine. Na rešitev pohištva in živil ni bilo časa misliti. V par minutah je zajela voda vse stari del mesta. Nad 100 hiš je hudo poškodovanih, tako da tudi, ko se voda odteče, brez temeljitega popravila ne bodo moglo več služiti za stanovanja. Voda je odnesla pohištvo, rušila iz ilovice in lesa zgrajena poslopja in uničevala vse, kar se ji je stavilo na pot. Uničene so tudi velike zaloge živil.

Tudi v drugih krajih Južne Srbije je prišlo do slične katastrofe, vendar pa podrobnosti še niso znane, ker so prekinjene telefonske zveze. Iz Plevlja so prispelne danes vesti, da se je tam utrgal oblak, pridružila se je strahovita toča, ki je padala skoro celo uro in uničevala polja, tako da ni ostalo skoraj ničesar. Po neurju je temperatura naglo padla in po planinah je zapadel sneg. Še danes je vse belo kot v najhujši zimi.

Strašno razdejanje je povzročila voda v samostanu sv. Trojice. S severne strani je prihrmel ogromen val vode, visok 7 do 8 m, in s strahovitim trščem udaril na en meter debeli in tri metre visoki zid, ki obdaja samostan. Zid se je porušil in v naslednjem hipu je bilo samostansko dvorišče pod vodo, ki je narasla na poldrugi meter visoko. Voda je vdrla v vse samostanske prostore, zalila kleti in poplavlila tudi cerkev. Baš tega dne se je vršila v samostanu velika verska svečanost, na katero se je zbralo več tisoč ljudi. Na srečo pa so se ljudje pravočasno razbežali na vse strani, sicer bi bila katastrofa zahtevala mnogo človeških žrtev. Samostanski bratje so se rešili večinoma v cerkev.

Naglo, kakor je voda prišla, se je tekom večera zopet razlila in odtekla. Samov samostanu sv. Trojice cenijo škodo na pet milijonov dinarjev. Koliko pa je škoda po poljih, za enkrat še ni mogoče dognati.

Lepa manifestacija pri Litiji

Litija, 29. avgusta.

Prošlo nedeljo je priredilo Društvo kmečkih fantov in deklet v Smartnem pri Litiji tekmo koscev. Prireditve se je razvila v lepo narodno manifestacijo. Od litijskega kolodvora se je v Smartno razvil lep sprevod z novim praporom Zveze fantov in deklet in litijske gasilsko godbo na čelu. Sledili so kosci in ostali pešci, njim pa 15 velikih voz, okrašenih z zelenjem in narodnimi zastavami.

Na prireditvenem prostoru v Smartnem se je zbralo od blizu in daleč precej nad tisoč ljudi. Po prihodu g. narodnih poslancev Mravljeta, Prekorskega in Komana ter g. župnika Barleta, ki jih je množica navdušeno pozdravljala, je manifestacija otvoril predsednik društva g. Strman s pozdravom vsem navzočim. Po kratkem nagovoru predsednika Zveze g. Kronovške je povzel besedo domači narodni poslanec g. Milan Mravljeta, ki je izjavil med drugim: »Mlada generacija stopa na plan. Ona je tudi glavni stebel nove družbene in čvrste narodne stranke. JRKD hoče služiti narodu in državi; to bo lahko delala tem bolj, čim tejeje in čim bolj števitno bo narod organiziran v njej. Naše gibanje ni nasprotno cerkvi. Mi hočemo čuvati našo svetinjo, vero in cerkev, in hočemo to oboje imeti čisto. Zato ne moremo pustiti, da bi vera v cerkvi služila kakršni koli politični stranki. V slogi je moč. Kmečkemu delu čast!«

Burno pozdravljen je nato spregovoril g. župnik Barle, Rekel je nekako to-le: »Ljuba kmečka mladina! Srce mi je zaigralo, ko sem vas gledal ob prijaznem sprejemu na kolodvoru. Oči jasne, vesele, čelo ponosno, visoko; v vaših srcih ni sovraštva, krepko zaupajo v boljšo bodočnost in se vesele svojega velikega kmečkega pokreta. Naša davna želja, da bi se enkrat osvobodili tučjevega jarma in postali močna, svobodna jugoslovanska država, je uresničena. Imamo svojo državo, svoj dom in tega se moramo zavedati vedno in povsod. Druga moja davna želja je bila, da bi se naš kmet zavedal svojega pomena in svoje moči v državi. Broz vasi ni ničesar v državi. Tudi ta želja se uresničuje. Bog daj blagoslova temu mlademu poletu! Kmet podpira cerkev in državo. Kmet je branitelj države in ohranitelj naše narodnosti. Zato je naša dolžnost in skrb, da damo temo stanu vsjo podporo.«

Nar. posl. g. Ivan Prekorski je razvijal naslednje misli: »Presrečen sem, da morem biti priča vašega praznika, ki je obenem praznik vsega naroda. V svoje delo ste položili vse svoje srce in vso svojo dušo. Težka doba svetovne vojne je za nami. Tudi danes so težki časi, a preživeli smo še težje, pa nas niso strli. Danes, ko se pojavljajo proroki, ki bi radi širili obup in nezadovoljstvo, moramo pomisliti, kako je že bilo hudo, in moramo imeti vero, da s poštenim delom ustvarimo boljšo bodočnost. Delo rodi sad in je največje zadovoljenje in sreča v življenju. Nas vse veže ona tesna vez skupnosti in bratstva na to zemljo, našo narodno državo. V tem znamenju vas pozdravljam in prosim, da odločno vztrajate pri početem delu in da nezavedni mobudite zavest, ki je lastna država, kar je svobodna domovina.«

Nar. posl. g. Albin Komana je prinesel iskrene pozdrave iz sreza Ljubljanskega, kjer se je pričelo prvo gibanje kmečkega pokreta. Kmečko delo je bilo vedno zapostavljeno. Pridobiti temu delu čast in priznanje, to je naloga naše kmečke mladine. Kmečkemu delu izkazujmo spoštovanje in hubezen. Pri tem imejmo vedno pred očmi, da je napredek mogoč v lastni, svobodni državi. Na razvalinah političnih strasti zgradimo prerojeno, novo, srečno in močno Jugoslavijo.

G. Artur Mrovič je pozdravil zborovalce v imenu sreske organizacije JRKD v Litiji, naše najmlajše društvo, s pozivom na krepko in združeno delo.

Končno se je ponovno oglasil k besedi g. župnik Barle, ki je predlagal, da se z velikega zborovanja pošlje vdanostna br-

zojavka Nj. Vel. kraljice Aleksandre, kar je množica odobrila z navdušenimi ovacijami kralju in kraljevskemu domu.

Nato se je na bližnjem travniku vršilo tekmovalstvo koscev. Tekme se je udeležilo 24 koscev domačinov in 12 koscev-gostov. Prijavitelj je bilo mnogo več, toda ker je bil prostor premajhen za tako število, so bili tekmovalci določeni po žrebu. Med kosci domačini je prejel srebrno uro, darilo g. bana, Anton Mandelj iz Felč vrha; II. nagrado (stroj za klanje kos, darilo Kmetijske družbe) je dobil Anton Grozdni iz Črnege potoka, III. nagrado (srebrno dozo, darilo nar. posl. Mravljeta) Ignac Grozdni iz Črnege potoka, nadaljnje nagrade pa Pavel Planinšek iz Završnika, Jože Brčon iz Javorja, Franc Gozdar s St. Poljan in Josip Kovačič. Med kosci-gostje je prejel prvo nagrado Močnik iz Ježe, drugo Kristan z Vač, tretjo pa Majdič iz Smartna.

Smarski fantje in dekleta, ki so z velikim trudom in skrbnostjo organizirali to veliko in lepo slavlje kmečkega dela, zaslužijo vso pohvalo. Mnogoštevilni obisk pa priča, da se tudi v tem kraju uspešno širi ideja narodne misli. To je tudi dokaz, da je temnim elementom, ki so skušali ribariti v kotlem, za vedno odklenkalo.

Poziv nar. posl. Ureka

Podpisani narodni poslanec, ki sem član parlamentarnega odbora za proučevanje zakonskih predlogov o zaslužiti in razdelitvi kmetovalcev, dobivam dnevno od vseh strani poročila o brezobzirnem preganjanju delničkov od strani gotovih denarnih zavodov, potom tožb, ružbežni, prodaj itd. Zaradi tega naprošam vse one, ki so eventualno sami takega preganjanja deležni, in tudi one, ki so jim taki primeri znani, da takoj pošljejo na moj spodnji naslov zadavne podatke, opomine tožbe, ružbežna dovolila itd. Ob enem naj se navede koliko znaša dolg, do kdaj so plačane obresti, koliko meri zadolženo posestvo, koliko je vredno itd. IVAN UREK, narodni poslanec Globoko pri Brezjah

Požar v Trnovljah

Celje, 30. avgusta.

Sinoči okrog 20.15 je nenadno nastal ogenj v hlevu posestnika Marije Pečarjeve v Trnovljah pri Celju. Kmalu je bila vsa stavba v plamenih in ogenj se je lotil tudi stanovanjske hiše, ki je bila komaj tri metre oddaljena od hleva. Močni ognjeni svet je bil viden daleč po okolici. Na kraj požara so prihitali gasilci iz Trnovlj, Gabrja, Celja, Skofje vasi in z Babnega. Gasilci je bilo zelo težavno, ker so bili vsi vodnjaki v nekaj minutah izčrpani. Gasilcem se je posrečilo rešiti sosednja poslopja, dočim sta hiša in hlev posestnice Pečarjeve pogorela do tal. Nekaj pohištva so spravili pravočasno iz hiše. Krava in telica, ki sta bili v hlevu, sta dobili tako močne opekline, da so ju morali takoj zaklati.

Škoda znaša do 60.000 Din, poslopja pa sta bili zavarovani samo za 9000 Din. Gasenje je bilo končano ob 23.30. Posestnica pravi, da je ob izbruhu požara videla neznanega možaka, ki je bežal od hleva in izginil v noč. Iz tega sklepajo, da je bil ogenj podtaknjen.

TRIJE

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za sredo: Nobene bistrene spremembe sedanjega toplega in oblačnega vremena. Krajevne nevihte.

Bog čuvaj kralja!
Bog čuvaj Jugoslavijo!

Gornji grad, dne 28. avgusta 1932.

Josipina V. Zipkinova.

11215

Vojaške vaje fašistične mladine

Trst, 30. avgusta. r. V noči od nedelje na ponedeljek je bila v tržaški provinci izvršena mobilizacija vseh fašističnih omladinjskih bojnih organizacij. Mobiliziranci so se morali zbrati na 18 določenih krajih. Člani vseh organizacij so z zbirališč v naglih pohodih krenili v Sežano, kjer so se nato vršile velike vojaške vaje. Vodil jih je pokrajinski tajnik fašistične stranke v Trstu Turčin. Mobiliziranih je bilo skupno 1500 članov fašističnih omladinjskih vojaških organizacij. Istočasno so bile izvršene vžbe v vzdrževanju zvez med posameznimi fašističnimi vojaškimi formacijami v Postojni, Senožečah in St. Petru, kjer je imel odbor za fašistično propagando velike shode s predavanji o ciljih in dela fašistične stranke. Na teh vojaških manifestacijah je bila posebej posebna pozornost takozvanim »brziim oddelkom«, kakor so kolesarji, motociklisti, konjeniški in gorski oddelki.

Rim, 30. avgusta. r. Vzporedno z velikimi vojaškimi manevri v Apeninih, so se vršili tudi po vsej državi še posebni divizijski manevri, ki so deloma že končani, deloma pa se še nadaljujejo.

Italijanski orožniki lezertirajo

Zadar, 30. avgusta. M. Pred par dnevi se je pripetil v Zadru dogodek, ki je porazno vplival na tamošnje fašistične kroge in vojaške oblasti. Italijanski karabinierji Pierini Henrico, ki je bil v službi na obmejni postojanki Babini dub, je s straže dezertiral in pobegnil z orožjem vred na jugoslovensko ozemlje in se takoj javil pri jugoslovenskih obmejnih oblasteh. Odveden je bil h komandi jadranske divizijske oblasti v Mostarju. Takoj po pobegu omenjenega karabinierja, se je sestala posebna komisija, v kateri so bili kvestor, poveljnik garnizije, višji uradniki prefektura in še nekateri drugi vojaški zastopniki. Komisija je uvedla strogo preiskavo ter zaslišala vse osebe, ki so imele kakršnekoli stike s pobeglim vojakom. Sedaj zatrjujejo, da je vsa rodbina pobeglega karabinierja v protifašističnem taboru razen očeta, ki je zaprt. Bratje in sestre so baje v inozemstvu, kjer aktivno sodelujejo v borbi proti fašizmu.

Smrt nizozemskega kardinala

Amsterdam, 30. avgusta. A.A. Danes je v Maastrichtu umrl kardinal van Rossum, predsednik svetopisemskega odbora.

Angleška tekstilna stavka

London, 30. avgusta. Lancashirska stavka je zajela 80% tamošnjega delavstva.

Nerodna zamenjava

Zagreb, 30. avgusta. n. Povodom vloma v tukašnje Diskontno banko je imel banik baron Zdenko Turković neprijetno srečanje s policijo. Kakor znano so policijske oblasti dognale, da je na mestu na nasprotni strani banke stal avtomobil brez šoferja. Stražar je menil, da je šofer v bližnji kavarni, a ga tam ni bilo. Ko se je vrnil, avtomobila več ni bilo. Policija je menila, da so vlomilci rabili avtomobil. Kmalu je izsledila lastnika tega avtomobila in v pretekli noči so policijski organi nenadoma prišli v Turkovićevo stanovanje in Turkovića odvedli v zapore. Baron Turković je sicer zares proti predpisom ustavil svoj avto na ulici in odšel v Jugoslovenski narodni kazino. Zadeva se je kmalu pojasnila. Za pravimi vlomilci se ni nobenega sledu.

Razpored zvanj sodno-pisarniških uradnikov

Beograd, 30. avgusta. p. Na osnovi št. 347. zakona o državnih uradnikih, je minister pravde odredil, da se zvanja sodnopisarniških uradnikov na področju viš. dež. sodišča v Ljubljani razporedijo tako-le: Kancelisti 10. skupina, kancelisti in pisarniški oficijali ter pisarniški ravnatelji 9. skupina, pisarniški oficijali, višji oficijali in pisarniški ravnatelji ter višji pisarniški ravnatelji 9. skupina, višji pisarniški oficijali in višji pisarniški ravnatelji 7. skupina, višji pisarniški ravnatelji 6. skupina.

Kongres ruske pravoslavne cerkve
Beograd, 30. avgusta. A.A. Danes je bil v Sremskih Karlovcih otvorjen kongres ruske pravoslavne cerkve izven Rusije. Kongresu predseduje metropolit Antonije.

Premestitve učiteljev

Beograd, 30. avgusta. p. Z odlokom ministra prosvete so premeščeni naslednji učitelji, odnosno učiteljice: Anton Manko iz Ormoža v Maribor, Zora Kakovin-Iskra iz Trbovelj v Kreko v drinski banovini, Antonija Porenta iz Predoselj na Rab v savski banovini, Milovan Nerat iz Dornave v Krento v moravski banovini, Ivan Christ iz Strigove v Čakovce in Otilija Zemljak iz Kakorja pri Ogulinu v Poljane pri Logatcu.

Iz železniške službe

Beograd, 30. avgusta. A.A. Na predlog prometnega ministra je postavljen za kontrolorja v 7. skupini na postaji Ljubljana gl. kol. Alojzij Čvar, kontrolor v isti skupini in šef postaje Žednik.

Ostavka na državno službo

Beograd, 30. avgusta. p. Z odlokom ministra za šume in rude je sprejeta ostavka na državno službo, ki jo je podal Zvonimir Satler, arhivni uradnik pri direkciji šum v Ljubljani.

Pregnani vlomilci in skrivnostni požigalec

Škocijan, 30. avgusta.

V eni zadnjih noči so neznani vlomilci izkušali vdreti v hišo posestnika Hazla v Kronovem pri Šmarjeti. Ker so domači bedeli, se jim ni posrečilo izvesti državnega načrta in so bili odpodeni. Za zlikovci je izginila vsaka sled. Istega jutra okrog 9. ure je začel nenadno goriti kozolec posestnika Frkola v Kronovem. Slamnata streha in manjša množina lanu, ki je bil nakopičen v poslopju, sta povzročili, da je plamen v nekaj trenutkih objel vso stavbo. Gost dim, ki se je valil proti nebu, je prikladal v razmerno kratkem času na kraj nesreče gasilce iz Bele cerkve. Ti so se takoj lotili reševanja. Nekateri menijo, da je ogenj podtaknil neznani popotnik, ki se je prejšnjega dne potikal po kronovski okolici.

Med poizkušenim vlomom in skrivnostnim požigom je morda kaka zveza. Možno je, da so vlomilci hoteli dovniti od sebe paznjo in so zažgali kozolec. Orožniki prav pridno poizvedujejo za storilci.

Vlom v splitskem hotelu

Split, 30. avgusta. n. Josip Frišek iz Češkoslovaške je prispel v Split in se nastanil v nekem hotelu. Ponoči pa mu je neznan vlomilec ukradel 1400 Kč, zlato veržico in srebrno uro. Policija sumi, da je ta vlom izvršil neki potnik, ki se je prav tako nastanil v hotelu, ki pa je nenadoma izginil, ne da bi plačal svojih računov. Policija meni, da bo vlomilca kmalu izsledila.

Naši kraji in ljudje

Odkritje spominske plošče Jerneju Andrejki

So spomeniki, ki stoje visoko kakor morskí svetilniki, ki mečejo luč in žar v nedosežne daljave; in so drugi monumenti, izklesani iz kraških skal, težki kakor gore, posvečeni nesmrtnim genijem in junakom. So pa nekateri kakor skrite lučke, ki svetijo v tihoti.

Tako skromna lučka je zasvetila preteklo nedeljo na Dolenjah. Tam za Jaršami in Radomljami, v skritem gaju, se je vršilo tiho, skoro neopazeno slavlje. A bilo je tem bolj iskreno in priskrbo. Jerneju Andrejki, pisatelju »Slovenskih fantov« in velikemu dobrotniku, so vzdali njegovi svjeci na njegovem rojstnem domu spominsko ploščo in pod njo malo kapelico s soho sv. Jerneja. Skromen, toda ljubek spomenik.

Kljub intimnosti slavlja se je zbralo dokaj ljudstva in inteligence od blizu in daleč ter sorodstva Andrejkovega. Med gosti smo opazili univ. prof. dr. Polca, dalje graščinske Kersnikove in delegacijo Zveze bojevnikov, ki je položila k spomeniku krasen venec. Sin pokojnika, g. dr. Rudolf Andrejka, je v toplih besedah pozdravil domače ljudstvo in goste ter naprosil g. župnika Golmajerja za blagoslovitev spomenika. Nato je g. Rado Sturm v imenu Zveze bojevnikov in generala Maistra v krasnih besedah poveljeval spomin na pokojnika kot zavrednega slovenskega častnika in pisatelja, ki je bil blag oče slovenskim fantom. Šolski upravitelj g. Šmajdek se je spominjal pokojnika kot velikega človeka domačemu ljudstvu in zvestega sina slovenske matere. Bila je res iskrena slovesnost.

H koncu so se domači prav toplo zahvaljevali gostom in jim izkazali pravo slovensko gostoljubje.

Smrtna žrtev brutalnega nočnega napada

Ljubljana, 30. avgusta.

Na kirurškem oddelku splošne bolnice je davi ob 6.15 umrl na posledicah hude poškodbe soboslikarski pomočnik, 32letni Josip Jager, stanujoč v Hrušici št. 22, občina Dobrunje. Postal je žrtev brutalnega nočnega napada.

Kakor je poročalo ponedeljsko »Jutro«, se je v soboto ponoči Jager po končanem delu vračal iz Ljubljane skozi Stepanjo vas domov. Pri samotnem kozolcu so ga napadli neki ponočnjaki in ga silovito pretepali. Kakor pobešeni divjaki so ga točili s palicami po glavi in suvali s čevlji. Nekajkrat je zaklical: »Ljudje božji! Pomagajte! Njegovi klici pa so kmalu zamrli, kajti nezavesten je obležal pri kozolcu. Klice so ljudje slišali in hiteli na kraj napada, napadalcu pa so pravočasno pobeželi. Jager so našli ljudje na tleh vsega okrvavljene. Imel je glavo na več krajih razbito in hude poškodbe po vsem životu. V bolnici je ves čas ležal nezavesten in je mogel samo toliko povedati, da je bil napaden od nepoznatih ljudi. Nobenemu ni storil nič zla.

Izvršen je bil menda tudi rop, kajti Jager je nosil seboj večji znesek denarja, a listnice pri njem niso našli, ko so ga maložili na kmečki voz in odpeljali v ljubljansko bolnico. Orožniki v Stepanji vasi so že v nedeljo in včeraj pričeli poizvedovati za napadalci. Včeraj jutraj so pripeljali v zapore delžnega sodišča glavne osumljenca, 20letnega posestnikovega sina J. L. Danes opoldne se je v mrtvaški

veži božnice vršila obdukcija pokojnega Jagera pod vodstvom preiskovalnega sodnika dr. Minka Kresnika in je potrdila, da je Jager umrl na posledicah hudih poškodb na glavi.

Zopet požar v blejskem kotu

Bled, 30. avgusta.

28. t. m. zvečer korog 20. je začelo v zvoniku župnijske cerkve na Bohinjski Beli biti plat zvona. Ljudje so kmalu zaznali, da je nastal ogenj v gospodarskem splotju posestnika Antona Ropreta. Ogenj sta zapazili najprej Ropretova služkinja in neka deklica, ki sta takoj obvestili domače in v Oliščevci gostilni se mudečega gospodarja g. Ropreta. Vnel se je v po-

splotju poln voz otave, ki so jo v soboto zvečer pripeljali tjakaj. Ogenj se je kmalu razširil po ostalem gospodarskem splotju in je v kratkem času uničil razen sena, detelje, slame in otave tudi vse gospodarske stroje. Zivino so še pravočasno rešili iz hleva. Ropretovo gospodarsko poslopje, ki je bilo eno največjih v vasi, je bilo zavarovano le za 40.000 Din, a škoda znaša preko 100.000 Din.

Vrlim gasilec z Bohinjske Bele, iz Mh-nega, Sela in Ribnega se je zahvaliti, da ogenj ni uničil tik gospodarskega poslopja se nahajajoče stanovanjske hiše g. Ropreta in sosednjih hiš, ki so tu kar na kupu. V tem delu vasi je v teku enega leta gorelo že trikrat. Ker je ogenj nastal na vozu, polnem otave, se domneva, da je bil zopet podtaknjen.

Razbojniški napad v Hudi luknji

Vlomilcem v Šnablovo trgovino na Frankolovem ugrabljen plen — Strel v avto, ki je vozil razbojnikom odvzeto blago, je hudo ranil šoferja.

Konjice, 30. avgusta.

Včeraj jutraj okrog 2. se je peljal kakor je »Jutro« že kratko poročalo, tukajšnji tovarnar g. Laurich Alfred iz Celja proti Konjicam, ko je nenadno ustavil njegovo avtomobil, v katerem so bili še Laurichov šofer g. Zalašek Rudolf in njegova nastavljenca gg. Hasenbichel Franc in Topolšek Viljem, na Frankolovem g. Šnabl, trgovec istotam. Gospod Šnabl je ves razburjen pripovedoval, da so pravkar pri njem vlomili neki moški in odnesli precej blaga, nato pa zbežali v smeri proti Konjicam. Prosil je g. Lauricha, da nemudno obvesti po prihodu v Konjice o vlovu tamnojnorožniško postajo.

G. Laurich je nikesar hudega slutel nadaljeval vožnjo proti Konjicam in ko se je približal avto Hudi luknji, so zagledali potniki avtomobila ob cesti celo vrsto zavito-kov, o katerih so takoj slutili, da so jih brzokone vlomilci, ko so slišali prihajajoči avto, pustili ob cesti in zbežali. Ustavil

je avto, naložil vse zavitke v avto in nadaljeval vožnjo. Avtomobil se ni vozil 20 korakov, ko je zagrmel iz gozda močan strel, prodrl streho in razbil veliko šipo pred soferjevim sedežem. Poleg šoferja je sedel g. Laurich sam in sreča mu je bila mila, da ga niso zadelo šibe, ki jih je storilec izstrelil brzokone z lovsko puško. Ena šiba je zadela šoferja g. Zalaška v desno nogo in mu prizadejala hudo poškodbo. Vožnjo so potniki v naglici nadaljevali ter takoj prijavili vlov in razbojniški napad orožniški postaji, g. Zalaška pa je obvezal domači zdravnik gos-pod dr. Gorčičar.

Prebivalstvo je zaradi vroma in napada hudo razburjeno in želi, da pridejo razbojnik čimprej v roke pravice. G. Šnabl bo dobil vse ukradeno blago nazaj, ker so vlomilci ves plen odvrgli na begu. G. Laurichu in njegovim spremljevalcem je le čestitati na srečnem izidu usodnega dogodka.

Filmski operaterji na gorečem otoku

Srečna rešitev treh berlinskih filmskih operaterjev, ki so se po nesreči znašli med ognjem in vodo na pustem otoku

Dubrovnik, 30. avgusta.

Odposlanci znanega berlinskega filmskega podjetja Ufa, in sicer biolog profesor Erick Mayer, njegov asistent Robert Unger in filmski operater Heinz Sinkl, ki so bili že več tednov v Dalmaciji, da si ogledajo in filmajo posebno zanimive pokrajinske motive, so se znašli te dni v bu-dni nevarnosti. Bili so na otoku Mrkanu med Cavtatom in Srebrenom, ki se odlikuje s svojo čudovito floro. Ljudem, ki so se zanimali za njihovo delo, so dejali, da bodo par dni ostali tudi na popolnoma osamljenem otoku, Bobru, ker imajo tam najboljše prilike za snemanje. Z mnogimi svojimi aparati so vzeli s seboj tudi provijant in ko jih ni bilo več na spregled, so vsi mislili, da so zagledali v svoje delo. V ponedeljek zvečer je bil samotni otok čiš Bobar kar nenkrat v razno-barvnih plamenih, ki so metali svojo luč daleč na okrog. Najprej se je mislilo, da so filmski operaterji zažgali kakke kemične preparate

v pomoč svojega dela, kmalu pa se je videlo, da je ves otok v ognju in da so filmski operaterji, ki so svoj čim poslali nazaj, v največji življenjski nevarnosti.

Iz Srebrena je takoj krenil na pomoč motorni čoln broda »Zrinski«, kateremu se je mudilo, ko je prišel do obale samotnega otoka, strašen prizor. Do ozkega kamnitega obrežja je bil otok v enem samem plamenu, tik ob vodi pa so stali vsi trije nesrečni Berlinčani. Krčevito se oklepajoč obrežnih skal so se hladili v vodi pred strašansko vročino, ki jo je povzročal požar. Pomoč je prišla v zadnjem času, kajti moči so jim bile popolnoma izčrpane in vsak čas bi lahko postali ali žrtve plamenov ali pa morskih valov. Nesreča se je zgodila, ko so si pripravili večerjo. Iz gorčega samovara se jim je izlil spirit in so plameni zajeli posode z bencinom pri filmskih aparatih. Taborišče je bilo nenkrat v ognju in kmalu je gorelo tudi vse, kar je bilo gorljivega na malem otoku.

Trije majhni romarji s poljanskih hribov

Namenjeni h bratcu v Moravče so prikoračili do Ljubljane

Ljubljana, 30. avgusta.

Tam gor! v hribih sonce še bolj pripeka in je postala opaljena ruša vsa bodeča in suha. Odrasli ljudje v Poljanskih hribih pa so bili tudi v tej neznosni vročini vsi zaposleni, tako i krojaček Plazarjev očka, ki skoraj ni imel prilike vbadati šivanke, saj je imel dela zunan na polju. Četena ravan nad Poljanami je prijeten kraj za izletnike, domačin pa si mora prislužiti kruh v potu svojega obraza. Doma pri Lazarjevih je bila in je še v hiši žalost, kajti pred letom je umrla skrbna gospodinja in zapustila možu šest nedolžnih otročičev. Najmlajša dva sta stara po šest let, najstarejši Tonček je odšel pred meseci služiti v druge hribe, nekam nad Moravče. 11letni Ludvik, 9letna Francka in 7letni Jožko pa so zdaj v poletju kobilaci okrog hiše, begali po kosenicah in se sukali najraje okrog prijetnega studenčka, ki izvira ne daleč od hiše. Pa jim je sčasoma postalo dolgčas...

Stožilo se jim je po Tončku, o katerem so se pogovarjali dan za dnem. Zapomnili so si le, da služi v Moravčah in so le-

poga dne sklenili, da odidejo v svet in ga gredo obiskat. Majhni in nezreli so vendar držali besedo, se pred tremi dnevi potrkali po bregu, prišli vsi trije na glavno cesto in jo ubrali proti Poljanam in naprej. Na cesti jih ni nihče ustavljal, Tako jih je pot pripeljala prvi večer do vasi Luže, kjer so lačni zavili k očetu Ledišniku. Tam so jih menda poznali in jih vprašali, kam so namenjeni. Otroci so čisto odkritosrčno povedali, da gredo obiskat starejšega brata, naker so jih Ledišnikovi pogostili s krompirjem v oblikih in z mlekom ter jih spravili spat. Naslednje jutro so se otroci spet poslovili in jo rezali dalje proti Skofji Loki. Spotoma so budno gledali v svet, se zanimali za vsako malenkost, posedali po raznih ograjah, skakali sem in tja in spraševali, če pridejo kmalu v Ljubljano. Ljudje so jim seveda prav prijazno odgovarjali, a spet se je naglani dan in je drobno trojico zajela noč v neki vasi pod Skofjo Loko, kjer so znova našli prenočišče pri dobrih ljudeh. Zarana pa so se spet dvignili in ubrali pot proti Ljubljani. Sonce je sicer žgalo,

SCHICHTOV
RADION
pere sam

in -
hitrejšje
in -
belejšje

in preprosto
kakor A - B - C

RAZTOPI
Radion v mrzli vodi

KUHAJ
v raztopini perilo 20-30 minut

ZPIRAJ
perilo najprej v gorki, potem v mrzli vodi

IR 14-32

a povsod so naleteli na bistro studenčnico, ki so se jo nasrkali do grla, nekeje so dobili kruh, drugod zopet mleko ali drugo dobroto in tako so dobrih nekaj korakov pridrajali do Šiške. Tamkaj pa so se spet pričeli oglašati želodčki, zato je stopil Ludvik k nekemu peku, Francka in Jožko sta pa čakala pred vrati. Naključje je hotelo, da je prav tedaj, ko so se že vsi trije masili z žemljicami, prikoračil mimo stražnik, ki je brž stopil k otrokom in jih pobara, odkod in kam. Trojica je tedaj vsa preplašena pričela odgovarjati v tisti prikupno pojoči poljanski govoric. Stražnik se je čudil, čudil, naposled pa je prijel otroke za roke in jih peljal na policijsko upravo.

Tu so Ludvik, Francka in Jožko znova izpovedali svojo zgodbo in je spet sledilo splošno začudenje. Na policijski upravi seveda nimajo postelj za take popotnike, pa so jih, ker se je že večerilo, odpeljali k očetu Jezovšku na magistrat. Gospa Jezovškova, ki menda še nikoli ni imela o oskrbi tako ljubkih gostov, jim je seveda pripravila, kolikor je bilo mogoče, mehke posteljice, jim dala seveda tudi večerjo, nato pa so otroci zaspali kakor angeljčki. Zjutraj so se zbudili seveda spet lačni in so samo spraševali, kje so Moravče, češ, da hočejo na vsak način obiskati brata Tončka. Na magistratu bi jim sicer radi ustregli, toda ne gre, da potujejo takile malčki sami, brez nadzorstva. Opoldne so ob mlečnem rižu vsi trije skoro pozabili svoj namen in so se kaj veseli prekopicavali po hodniku. Otroci čakajo zdaj na nadaljnjo usodo, ki se bo zasukala najbrž tako, da bo prišel po vse tri neboljenke oče Tavčar, kakor se pišejo pri Lazarjevih, in jih odvedel iz Ljubljane nazaj v poljanske hribe.

Izjalovljena sleparija dveh nemških popotnikov

Večje, 30. avgusta.

Nenavadna gosta sta sinoči ob mraku počastila Rodetove v Devici Mariji v Polju. Obledela kakor nemški globetrotjeri sta dva mladeniča okoli 18. privzela v Polje in začela nemški izpraševati, kje stanuje mesar Franjo Rode. Vzbujala sta po svoji znanosti in samozavestnem nastopu splošno pozornost prebivalstva. Prano motorno kolo je nosilo nemško registrsko znamko s številko III - 42.375 - D. Res so jima pokazali Rodetovo hišo. Pri vstopu sta naletela na domačo hčerko Lenko in jo začela izpraševati po njenem bratu Francetu. Odvrnila je, da ga ni doma. Nato sta se mlada tujca začudila, po mežiknila sta si in začela na dolgo in široko razkladati, da prinašata njegove po-

Telesno zaprtje, slaba prebava, abnormno razkrajanje in gniloba v črevesu, pomnožena vsebina kisline v želodčnem soku, nečistost kože na obrazu, na hrbtu in prsih, čermasti turi, marsikateri katarji, motne sluznice preidejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Stevilni zdravniki in profesorji uporabljajo »Franz Josefovo« grenčico že desetletja pri odraslih in otrocih, obeh spolov, a največjim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

zdrave. Radostno sta pripomnila: »Prav sva prišla! Tu, gospodična, imate pismo brata Franceta. Zalostno vam piše iz Nemčije. Bili smo skupaj. Ves obupan je, brea službe in denarnih sredstev. Brez strehe in kruha. Rečeš se nama je smilil in sva mu dala začasno podporo. Ker sva mu povedala, da namerava z motornim kolesom potovati v Ljubljano, nama je dal to pismo.«

Lenka ju je začudeno motrila. Vsega govoricenja pač ni umela. Pa je v pravem času prišel blizu neki ljubljanski odvetnik, ki je v sorodu z Rodetovimi. Povprašal je tujca vlijudno, kaj želite in odkod prihajata. Dolgo sta mu razkladala vse Francetovo trpljenje. Ker ju je o vsem mogočem izpraševal, sta prihajala mestoma v zadregu. Pokazala sta mu pismo, ki se je neznanško čudno glasilo. Začetek je bil debelo pisan: »Dragi ata in draga mama! Kako se kaj imate. Mislim, da dobro, boljše nego jaz...« V pismu prosti očeta in mater, naj izročita njegovima prijatelja 240 mark in 15.000 Din. Pismo zaključuje: »Sofort colen in 8 dni mes zুরুke. Drugo pismo pa je bilo naslovljeno na te-to, ki naj dovoli Francetovima prijatelje-ma »Ena noč slofene«.

Ljubljanskemu odvetniku je bilo kaj kmalu jasno, da ima opravka z drznima sleparjema, ki sta računala, da bosta lahko izkoristila lahkovernost kmetijskih ljudi. O čudnem obisku so obvestili vsevse orožnike, ki so oba tujca aretirali in ju še sinoči ob 22.15 privedli v ljubljanske preiskovalne zapore. Na orožniški postaji v Večvah sta se legitimirala: prvi kot 20letni ključavničar Fritz Willi Nagel iz Lipskega in drugi kot 20letni elektromonter Albert Liebold, prav tako iz Lipskega.

Proti obema je uvedena kazenska preiskava zaradi poskusa goljufije. Vse kaže, da sta oba nemška turista prava mednarodna sleparja. Njuni dokumenti niso povsem v redu. Preiskava bo pač doglala, kaj vse imata na vesti.

svto enaka novost kakor za francosko. Drugo je »Pravljica o mestu Kitjež«, nekaj ruski »Parsifal«. Pozimi bo pariška ruska opera gostovala v Italiji s »Knezom Igorjem«, »Sadkom«, »Carsko nevesto«, in »Borisom Godunovim«, obiskala pa bo tudi Holandsko, Belgijo in Svico. Za pariško pomladno sezono obeta večere s Saljapinom.

Masarykovo literarno delo. V praški reviji »Přítomnost« izhajajo zanimivi razgovori s češkimi založniki. Iz teh intervjuov izvemo tudi nekatere zanimivosti o literarnem delu prezidenta T. G. Masaryka, ki vzlic svoji visoki starosti in državniskim dolžnostim prido-suje pero. Mimogrede bodi omenjeno, da so doslej prodali 90.000 izvodov njegove knjige »Svetova revoluce«, kar pomeni enega največjih uspehov češke knjige sploh. Voda založništva »Cin«, ki izdaja Masarykove spise, je odgovoril tudi na vprašanje, zakaj ne izidejo Masarykovi zbrani spisi. Vzkok je predvsem v tem, da Masaryk svoje večje spise še vedno predeluje in jim daje definitivno obliko. Tako sedaj dovršuje novo, znatno spremenjeno izdajo »Temeljne konkretne logike«. Namerava predelati tudi »Socialno vprašanje«, pač na osnovi novih izkušenj in nove literature, zlasti v zvezi s povojnimi pojavi v socializmu z rusko revolucijo itd. V kratkem izideja dve veliki zbirki Masarykovih vojnih in povojnih govorov in izjav. ki bosta izpopolnili njegovo knjigo »Svetova revolucija«.

Kdo kupuje češke knjige? Iz ankete »Přítomnost«, omenjene v zgornji beležki, naj navedemo to-le značilno izjavo uglednega

praškega založnika Laichterja: »Za sodobno češko knjigo so rešitev srednje, izobražene plasti: učitelji, profesorji, zasebni uradniki, predvsem pa samostojne, v poklicih zaposlene ženske. Brez pretiravanja in demagogije lahko rečem, da ima za prodajo kvalitetne češke knjige večjo vrednost pet vaških učiteljev nego vsi graščaki skupaj.« Tako češki založnik. Lahko bi s tem v zvezi povorili tudi o slovenski knjigi. Tudi za nas velja nepobitno dejstvo, da slabše situirani sioji žrtvujejo večji odstotek svojih skromnih prejemkov za kulturne potrebe nego dobro situirani, premožni ljudje. Kvalitetno slovensko knjigo vzdržujejo tudi pri nas oni, ki si izdatke za knjige tako rekoč odtrgajo od ust.

Max Reinhardt je sprejel povabilo, da v novem gledališču v Stratfordu, rojstnem mestu W. Shakespeara, zrežira nekatere Shakespearejeve drame. Reinhardt se doslej še ni odločil, katere komade bo režiral.

Herriot piše novo knjigo. V političnem delu je »Jutro« zabeležilo obisk francoskega ministrskega predsednika Edvarda Herriota na otoku Yerseyu, kjer je Victor Hugo dalje časa bival v izgnanstvu. Herriotov obisk na nima samo političnega značaja, kakor poročajo angleške vesti, marveč ima francoski premijer pri tem tudi literarne namene. Kakor posnemamo iz nainovejših »Les Nouvelles Littéraires«, piše Herriot novo knjigo »Vie de Victor Hugo« in potuje za sledovi svojega junaka tako, kakor je pred leti potoval za sledovi Beethovna, o katerem je — kakor znano — spisal obsežno monografijo.

KULTURNI PREGLED

Svetovna kriza na umiku?

Med aktualno politično - gospodarsko literaturo zadnjega časa vzbuja posebno pozornost spis Feliksa Somaryja »Krisenwende«, ki je izšel pred dnevi pri Fischerju v Berlinu. Pisec je bil profesor narodnega gospodarstva na dunajskem vseučilišču, sedaj pa živi kot bankir v Curihu. Izmed prajšnjih njegovih spisov slovi zlasti »Bančna politika«, eno temeljitih del te vrste.

Somaryjevo stališče najbolj označuje to, da se pisec ne ujema z vznemirljivimi nazori, ki se širijo v zadnjem času pod krilatico »bankrot kapitalizma«, prav tako pa se ne strinja z naivnim optimizmom gospodarskega liberalizma. Pisec premostriva položaj stališča gospodarstvenika, ki smatra zasebno lastnino in zasebno podjetnost za načeli, o katerih ne diskutira.

Somary je v današnji politični in gospodarski literaturi, ki je bila zadnje leto vprav zapisana s knjigami o krizi, o propadu, o revoluciji, o vojni itd., prva lastnovica, ki oznanja pomlad. Res je, da ena lastnovica še ne napravi pomladi, a če položimo na Somaryjevo tehtnico n. pr. najnovejšo izjavo prezidenta Hooverja, vidimo, da na vrhovih vendarle že opažajo prve znake umika velike gospodarske krize. Preden pa bo ta naloza docela odpravljena, uidezno nastati manskije še hudi zapletljaj. Te je ogledal tudi Somary.

»Najneprijetnejša poteza sedanjega položaja«, piše curiški strokovnjak, »je v državah-dolžnicah stanje njihovega finančnega gospodarstva; države so povsod pomagale zasebnemu gospodarstvu, sedaj pa so same v kar največji meri potrebne pomoči. Zunanji bankrot bo za mnoge evropske države vprav neizogiben, v nekaterih primerih pa se tudi ne bo moglo izogniti notranjemu bankrotu, t. j. države in mesta ne bodo mogle več izvrševati svojih plačilnih obveznosti. V tem vidijo politični pesimisti osnovno bližajočo se agrarne in delavske revolucije.

Vendar pa Somaryja ne plaši pogled na te potrebe v evropskem gospodarstvem življenju, ki se napovedujejo njegovemu duševnemu pogledu. Bankrot držav - dolžnic je nujna faza, ki jo mora svet prebiti tako ali drugače, da lahko gospodarsko ozdravi.

Toda kje so znaki, da se svetovna gospodarska kriza vzlic takim vidikom že nagiblje proti zahodni strani?

Prvi vidnejši znak izboljšanja je po Somaryju povišanje cen za kolonialne strovine. Kriza se je pričela s padanjem teh cen; dvigovanje mora zadet obnoviti svetovno podjetnost. Tu je začetek zaželenega oživljenja gospodarstva. V Kanadi in Avstraliji, v Braziliji in Zedinjenih državah bo najprej nastopilo gospodarsko ožianje, medtem ko pridejo evropske industrijske države na vrsto nekoliko pozneje, saj je v njih tudi kriza

nastopila pozneje. — Drugi ugoden znak je po Somaryju nakopičenje ogromnih količin polnovrednega denarja v bogatih državah. Brž ko se bo v državah, ki gospodarsko zavise od sirovin, obnovila podjetnost, se bo zganila tudi velika sila danes nakopičenega kapitala. Po Somaryjevem mnenju je Francija danes gospodarsko tako močna, da lahko sama izvrši finansiranje vse Evrope; v to pa je potrebno zaupanje v gospodarsko in socialno gotovost Francije in z druge strani zaupanje v plačilne sposobnosti inozemstva.

Za pospeševanje tega procesa predlaga Somary celo vrsto gospodarskih ukrepov, ki utegnejo zanimati narodne gospodarje, politike in javne delavce sploh. Prekoračili bi obseg in namen te beležke o novi aktualni knjici, če bi se spuščali v podrobno razlaganje Somaryjevih misli in predlogov. Drobna, a vsebinsko bogata knjižica je v teh negotovih časih, ko vse vprašuje, kdaj bo konec sedanje stiske, značilen pojav.

Ruska opera v Parizu. Vzlec vsem težkočam se je v Parizu, kakor vse kaže, trdno ukrenila ruska opera. To gledališče zvešto varuje bleščeče tradicije nekdanjih oper in baletov izveš carskih časov in jih zmerno prilagaja potrebam in okusu sedanje dobe. — Pariška ruska opera bo delovala tudi v novi sezoni. Za jesensko sezono je napovedala dva nova repertoarna komada, oba dela N. A. Rimskega - Korsakova. Prvi »Mlada«, je baletna opera, ki jo celo ruski glasbeniki slabo poznajo, tako da bo za rusko občini-

— **Napad z nožem.** V Lohi pri Znanju je v nedeljo 28. t. m. neki kmet napadel 45 letnega posestnika Franca Škornjaka z nožem in mu prizadel dve ran na glavi in po ostalem telesu. Škornjak se zdravi v celjski bolnici.

— **V celjski bolnici** je umrl 29. t. m. 22 letni delavec Jože Krivec iz Velikega širja pri Zidanem mostu.

— **Za pregled motornih vozil,** ki služijo za obrtno prevažanje, ki se bo pričel v petek 2. septembra ob 8. jutraj pred mestno garazo v Celju, je treba plačati samo takso 60 Din. Plačilo take 100 Din odnese.

— **SSK Celje:** SK Slovan. V nedeljo 4. septembra ob 16.30 se bo pričela na Glazbi v Celju kvalifikacijska tekma med SSK Celjem in SK Slovanom iz Ljubljane. Ta in pa druga tekma med obema kluboma, ki bo 11. septembra v Ljubljani, bosta določili osmega udeleženca v poldnevni tekmi.

— **Nogometna sekcija SSK Celje.** Danes ob 18. bo na Glazbi trening tekma med rezervama. Udeležba je za vse prizadete strogo obvezna.

— **Mestni kino** bo predvajal danes ob 20.30 krasno sinhronizirano dramo »Povratek srca«. Znižana vstopnina. Otvoritev nove sezone bo v petek 2. septembra.

Iz življenja na deželi

Iz Škofje Loke

— **Nove hiše.** Napram lanskemu letu je gradbeno delavnost v Škofji Loki močno opešala. Kljub vem težavam pa je zraslo iz tal nekaj novih hiš. Gospa Pavličeva iz Puštal si je zgradila hišo pri Plevni, dve novi hiše sta se zgradili pod Kamenitnikom in dve proti Sobi. Zgrajena je tudi hiša mesarja Kroka v Stari Loki. Dr. Tone Jamar iz Ljubljane pa renovira svojo dvonadstropno stanovanjsko hišo na Mestnem trgu.

Z Jesenic

— **Prva šahovska simultanka** na Jesenicah se je odigrala v nedeljo zvečer ob veliki udeležbi občinstva v spodnji dvorani Kazine na Savi. Agilni šahovski klub jeseniški »Svoboda« je povabil g. Milana Vidmarja, sina našega šahoveškega vele mojstra dr. Milana Vidmarja, da je prišel na Jesenice in nastopil proti 25 jeseniškim in javniškim šahistom. Od 25 partij je dobil Vidmar 19, 2 sta bili remis, 4 pa je izgubil. Partije so dobili Oblak Alfonz in Korosec Ivan z Jesenic ter Sretina Tomaž in Perko Vencel z Javornika. Najbolj trdovratno se je branil More Andrej, ki se je moral po 60. potezah vdati g. Vidmarju.

Iz Trbovelj

— **Smrt agilnega sokolskega delavca.** V vzorni mladosti 25 let je umrl za jetiko br. Janko Sušec, trgovski pomočnik v Trbovljah, ki je bil pred boleznijo eden najvnetejših sokolskih telovadcev. Že kot deček je stopil v sokolske vrste in bil marljiv telovadec vse dolet, dokler ga ni zaznamovala bela žena za svojo žrtvo. Sokolski krog je nosil s ponosom in njegova zadnja želja je bila, da ga položijo v grob v krogju. Pogreb nepozabnega brata se je vršil v soboto ob številni udeležbi prebivalstva ter Sokolov iz Trbovelj in Zagorja v krogju in z zastavama. Krsto in številne vence so nosili Sokoli, članice in gojenke pa so grob zasule s cvetjem. Ob odprtem grobu se je poslovil od pokojnega brata starešina trboveljskega Sokola br. Pleskovič, pevsko društvo »Zvon« pa je zapelo ganljive žalostinke. Pokojnemu Janu ku bo ohranjen časten spomin! — V petek popoldne pa smo položili k večnemu počitku rudniškega namestnika v pokopju gosp. Joža Odličnika. Pokojnik je bil tihemu in mirnega značaja, vendar vedno narodno aveden. Zapušta žena Marijo, hčerko G. zela in sina Poldeta, ki je enarljiv sokolski delavec. Pokojniku časten spomin, preostali članje iskreno sožalje!

— **Javna kuhinja.** Priprave za javno kuhinjo, v kateri se bodo brezplačno prehranjevali naši brezposelniki, se bližajo koncu in upati je, da začne poslovati že 1. septembra. S to ustanovo bo beda trboveljskih brezposelnih znatno olajšana, saj se bo v kuhinji lahko prehranjevalo do 150 najrevnejših brezposelnih. Največje zasluge pri tej akciji imata TPD in pa županstvo trboveljske občine. Za red in pravilno poslovanje kuhinje bo skrbel ožji prehranjevalni odbor.

Iz Hrastnika

— **Poročilo št. 6** se montiraj g. Vladimir Rizen in g. d. Pavla Redenškova, agilna članica našega Sokola in Glasbenega društva. Čestitamo!

Iz Ptuj

— **Zaradi brezposelnega napada,** o katerem smo že poročali, je bil napadalec P. rbas Franc v tekcu nedelje aretiran in uveden v zapore ptujskega sodišča. Firbas se je ob aretaciji zelo začudil in ni hotel nič vedeti o kakem napadu na Ploha Martina. Izdali pa so ga sledovi preko sadovnjaka, ki so se ujemali po njegovih čevljih. Šele pot težo dokazov je slednjič po treh urah priznal. Pravi, da je že spal, a ga je tako pekla vest, da bo moral plačevati Plohu rento, da se je slednjič odločil za napad. Ni pa hotel Ploha raniti, marveč samo postrašiti. Po napadu je pobegnil k svoji ljubici v Stojnice, puško pa je med begom vrzel v korožo, kjer so to tudi našli.

— **Napad na mrtca.** V ptujsko bolnico je bil prepeljan neki Fran Fergulec iz Škornje v veliko rano na glavi. Nekdo ga je bil udaril z nožem. Ker je Fergulec nem, ne more opisati napadalca. Zato se preiskava zelo otežena.

— **Kino »Rdeči križ«** bo predvajal v sredo in četrtek vsakokrat ob pol 21. uri 100-odstotno zvočno filmsko opero »Ljubavni večer«.

— **DRAVOGRAD.** Te dni nas zapusti orožniški narednik g. Justik Franjo, ki je na lastno prošnjo premeščen v Maribor, kjer njegovi otroci obiskujejo srednje šole. Po rudi Primorec je 13 let bival z družino med nami in si pridobil veliko zaslug za tukajšnje prebivalstvo. V službi je bil vedno ljubezniv in pravičen, v družbi pa dober družabnik. Poslovilni večer je pokazal, kako je bil priljubljen. Starosta Sokola br. dr. Erat se je v imenu društva poslovil od sestre Ane in br. Franja Justnika ter se jima zahvalil za njun trud, ki sta ga imela

ob raznih soboljskih prireditvah. Kot tovarš se je od njega prav prijateljsko poslovil narednik g. Glavan, a v imenu Ološevnega in tujsko-prometnega društva se mu je za pomoč zahvalili društveni tajnik g. Kert. V novem službenem kraju jima želimo vso srečo!

— **BORL.** Naš most, ki je speljan preko Drave in preko katerega se vrši velik promet, je že v zelo slabem stanju. Piloti ki sicer bili še dobri, le kronski nosilci so že vsi trhli. Bati se je najhujšega, da se lepega dne nasilna plošča pod težo kakoga tovornega avtomobila udre in vse skupaj pade v derožo Dravo. Opozorjamo sreski cestni odbor na pretečo nevarnost, da se ukrene vse potrebno za osebno varnost in se izposluje potrebni kredit za popravilo našega mostu.

— **GUSTANJ.** Naš agilni Sokol je utrpel hudo izgubo. Njegov vestni starešina ter vzorni tajnik in blaginjak iz prejšnjih let br. Ivo Tunk, knjigovodja gozdne uprave grofa Thurna, se je preselil v Mošenik pri Čmri. Z njim odhaja njegova vzorna soproga, sestra ustanoviteljica in prvega staroste gusťanskega Sokola br. dr. Maks Obesnela, požrtvovalna kulturna in nacionalna delavka, ki se je zlasti udeleževala kot dobra igralka in pevka na prireditvah Pevskega in godbenega društva in Sokola. Članstvo obeh društev je obema pridelalo lepo podoknico in prisrčno odhodnico v Sokolskem domu. — V nedeljo je bil na slovesno inštaliran za župnika gusťanske župnije g. Miloš Barbič. Podoknice na prejšnji večer so pokazale priljubljenost g. Barbiča. — Krajevna organizacija JRKD lepo napreduje. Nestrpno pričakuje tukajšnja javnost že obljubljeni prihod ministra g. Ivana Mohoriča, ki se kot gospodarski strokovnjak zelo zanima za tukajšnje industrijo. Zelo hvaležni smo našemu narodnemu poslanou g. inž. Paherniku, ki je znal vzbuditi zanimanje odličnih činiteljev v Boogradu za tukajšnje gospodarske težave in socialne prilike.

— **SELSKA DOLINA.** Sadna letina v dolini kaže posebno dobro, vendar bi bilo nekaj dežja potrebno. Tudi poljski pridelki dobro obetajo, dasi ni že ves mesec deževalo. — Ze toliko obetana električna napeljava se ni izvršila po vsej dolini, nego le do Dolenje vasi. Od aprila že čakajo ljudje drugo zaman na električno razsvetljavo. Poleti so ljudje že nekoliko vzdržali pri petrolejkah, a sedaj, ko postajajo večer vedno daljši, bi bila električna luč potrebna.

— **SEMIC.** Naše Sokolsko društvo bo pridelalo v nedeljo 9. septembra pešizlet na Vrčice, kjer bodo nastopili člani s prostani in orodnimi praškimi vajami. Telovadna se bo vršila ob 3. popoldne na vrtu g. Lužarja. Odhod iz Semiča bo ob 1. popoldne zbirališče pa bo pri br. Bukovcu. Za člani in članice je udeležba obvezna. Kor so Vrčice ob cesti, ki pelje na Mirno goro, se nudi udeležencem te prireditve prilika lepih izletov. Dobro je preskrbljeno za vse z jedjo in dobro semski kajfijo. Prijatelji Sokolstva so iskreno vabjeni.

Konjske dirke na Bledu

Vodstvo konjskih dirk, ki se bodo vršile ob priliki kmetijskega praznika na Bledu, je določilo sledeči definitivni spored dirk:

1. dirka: Toplokrvni konji z giki na 2200 m. Konji pod 4 leti imajo 40 m popusta, drugi pa za vsako darilo 40 m dolake.
2. dirka: Izvoščki s kočijami na 2200 metrov. Konji, ki imajo že darila, za vsako 40 m dolake.
3. dirka: Domači mrzlokrvni konji z zapravlječki ali lojterskimi vozovi na 1500 m. Za vsako darilo 40 m dolake.
4. dirka: Amerikanski dirkači, enovprežni z giki na 3000 m. Doklade in popust določi razsodišče po rekordih pri dirkah.
5. dirka: Jahanke dirke na 2200 m brez zaprek in brez enačenja teže.

Prijave je podati najpozneje do 6. septembra t. l. na naslov Miha Ferčec, Zastip pri Bledu. Prijavnina 20 Din. Pozneje prijave se ne bodo upoštevale. Dirkalna praga meri enkrat na okoli 750 m. Za eventualne neizhode pri dirki ne prevzame odgovornosti.

Za konjske dirke vlada veliko zanimanje, saj je pripravljani odbor Kmečkega praznika določil prave le nagrade. Pričakovati je, da bodo startali prvovrstni konji ne samo iz naše banovine, marveč tudi iz Zagreba.

Šolstvo

Državni konservatorij v Ljubljani. Vse nove in stare gojenice konservatorija v Ljubljani opozorjamo, da bo vpisovanje 1. 2. in 3. septembra od 9.—12. in od 15.—17. Vsa gojenice naj si že vnaprej preskrbi prijavno vlogo, katero mora najvestneje izpolniti ter jo kolkovati po predpisih novega taksnega zakona; učenci nižje srednje šole s 50 Din, visoke in pedagoškega oddelka s 100 Din. Pri vpisu plačajo gojenici tudi državno šolnino v enaki odmeri kakor za srednje šole po davčni moči svojih staršev. V ponedeljek 5. septembra bodo redni sprejemni izpiti za nove gojenice, redni pouk v vseh predmetih in oddelkih pa se začne v petek 9. septembra. Vpisovanje bo v Gosposki ulici 8-I. Vse ostale podrobnosti v veži konservatorija.

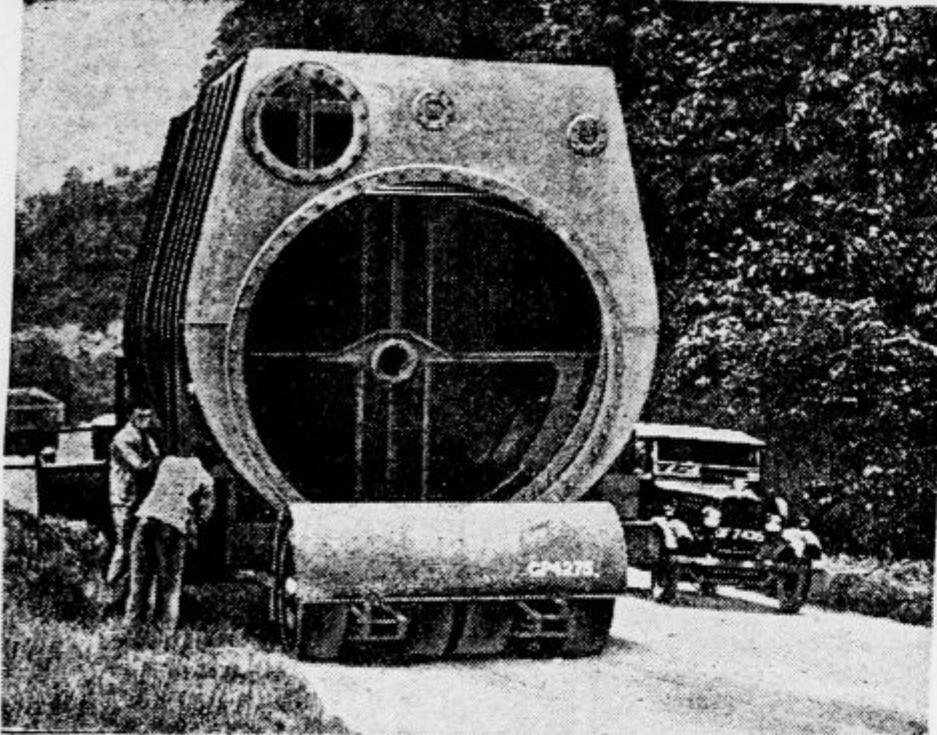
— **Šola Glasbene Mafice** Ljubljanske. Vpisovanje bo 1. 2. in 3. septembra od 9. do 12. in od 15. do 17. Ukovina ista kakor lani. Razdelitev ur bo v ponedeljek 5. septembra popoldne. Natančnejše javimo. Redni pouk pa se prične v sredo 7. septembra. V interesu rednega pouka je, da se vsi gojenici vpišejo takoj v prvih dneh. Novi gojenici se sprejemajo za vse instrumente, posebno še opozorjamo na pouk orkestrskih instrumentov.

— **Glasbena Matica** v Mariboru. Vpisovanje bo od 6. septembra do preklica vsak dan izveniški nedelje in praznik — od 9. do 11. in od 15. do 17. ure. Redni pouk se prične v četrtek 15. septembra popoldne.

— **Vpisovanje v meščansko šolo** v Senovem bo 1. in 2. septembra od 8. do 12. Starši, ki so že prijavili otroke ali jih še nameravajo, naj preskrbe potrdilo davčne uprave o višini direktnega davka Rudniški namestnici dobe potrdilo pri TPD v Senovem; istotako delavci na podlagi knjižice uslužbenkega davka. Ponevjalni izpiti bodo 2. septembra ob 10. 3. septembra ob pol 9. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320.

Iz življenja in sveta

Cesta mu je skoraj preozka

To sliko so napravili v okolici Londona in predstavlja prevoz ogromnega ladijskega kotla, ki tehta 30 ton. Da ne bi oviral cestnega prometa, se je transport vršil ponoči

Vročinski rekordi

V poletnih mesecih nastopajo redno vrste dni, ki se odlikujejo po nezmerni vročini, tako zvali pasji dnevi. Statistiki takrat redno ugotovljajo, da je dosegla vročina nov rekord. Tako je tudi letos. Vendar veljajo ti rekordi le za naše kraje, drugod so malce hujši.

Zedinjene države imajo vsako leto prave vročinske katastrofe, največje v našem stoletju so imele pred dvema letoma, ko so v New Yorku cele tedne zaznamovali 47 stop. C. V 18 državah ni padla ta čas niti kapljica dežja, suša je uničila 700 milijonov bušjev koruze in napravila škodo za več nego milijardo dolarjev. Cene v vele-mestih so se zvišale za 25%, celi krajši so pogoreli zaradi gozdnih požarov, skoraj milijon poljedelcev je prišlo na beraško palico.

Naslednje leto sta zaradi podobne vročine trpela zlasti New York in Chicago. Vročina je zahtevala 677 smrtnih žrtev. V newyorškem zamorskem predelu Harlemu so morali skrajšati velik vrtilni most za celo četrtino palca, ker se je zaradi vročine tako zdaljšal, da ga niso mogli zapirati!

Toda še večja vročina vlada v zloglasni Dolini smrti v Kaliforniji, kjer kaže termometer v senzi do 57 stop. Za stopinjo bolj vroč je kraj Aziza v Sahari, v El Torbanu, majhni ribiški vasi na polotoku Sinaj pa so 1. 1902. ugotovili celo 62 stopinj!

Vreme pa se ponaša še z drugimi rekordi. Največ dežja, 1070 mm letnih padavin, ima kraj Čerapundži v Srednji Indiji, drugo mesto gre gori Vajaleari na Havaju s 1065 mm letnih padavin.

Kar se tiče viharjev, vladajo najhujši na otoku Mauriciju, kjer dosežejo zračni

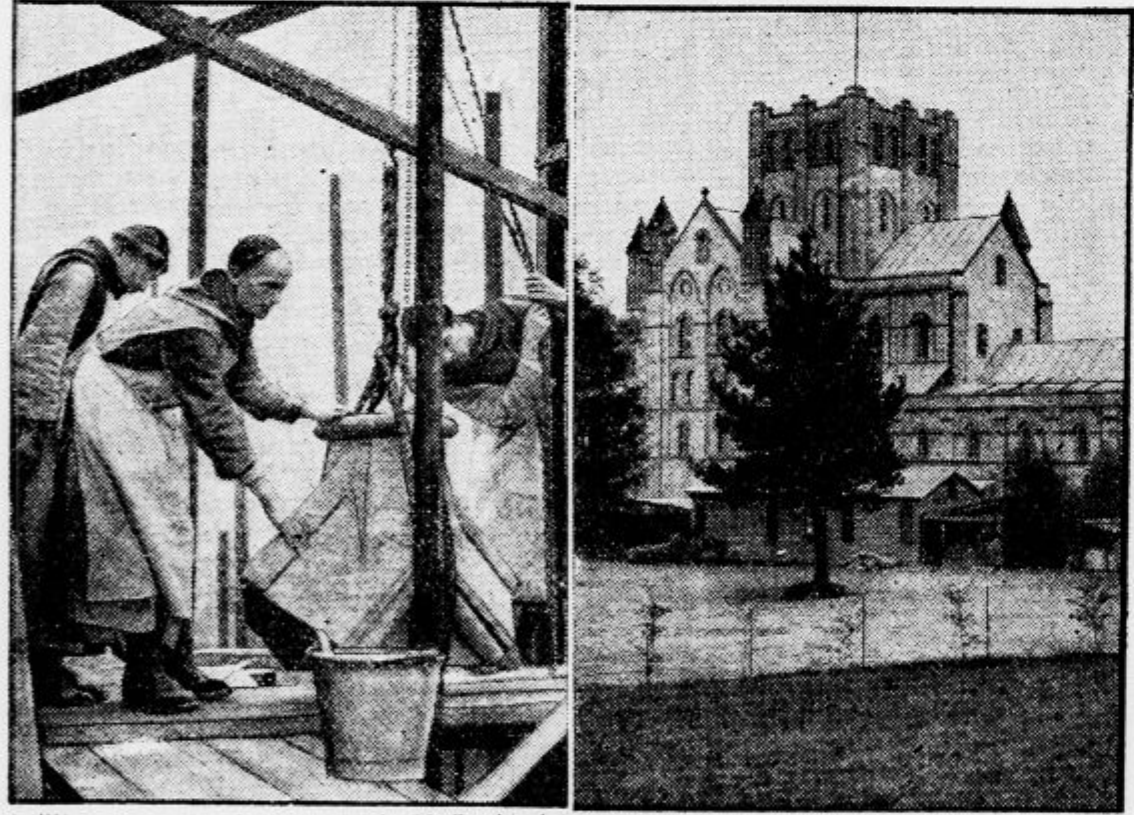
toki do 54 m na sekundo. Tudi pri nas opazujemo izjemoma pojav »krvavega dežja«, ki je v zvezi z ogromnimi masami peska, ki jih viharji dvigajo v puščavah. L. 1928. sta ob takšnem peščenem dežju padla dva milijona ton peska z neba. Če se ta pesek pomeša v pravi dež, tedaj lahko doživimo pojav barvanega, »krvavega« dežja.

Veliki vročinski valj imajo včasih čudne posledice. Pred dvema letoma je vladala v Parizu takšna vročina, da je nešteto robin moralo uiti na deželo. Ko so se v septembru vrnilo, so doživeli mnoge neprijetne presenečenja. V zaklenjenih stanovah njih je bilo vse v neredu: raztresena zrcala, stenske ure, razbiti okvirji so ležali po tleh. Nemalo presenečenec je menilo, da so bili v njih odsotnosti strahoviti divjaki po zapuščenih stanovanjih, ker nič ni kazalo na to, da bi bili tatovi vdrli vanja. Drugi so poklicali policijo na pomoč. Toda preiskava je kmalu dognala, da je bila vsega kriva le vročina, ki je bila vrvice in pritrditve obsejenih predmetov tako razsušila, da so popustile in je vse zaropotalo na tla.

Pred tremi leti je celo Grönland doživel svoj »vročinski« val. Temperatura je znašala nekoliko stopinj več nego običajno — posledica je bila ta, da sta skopnela sneg in led celo v ozemljih, kjer se to nikoli ne dogaja. Eskimi niso mogli več uporabljati svojih sani in samo hitri pomoči Norveške se morajo zahvaliti, da niso pomrli od gladi.

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

Šest menihov le sezidalo samostan

Naigostom ležim v Lichastu so po 25 letih neumrlega dea zgradili krasen samostan, ki ga vidimo na desni strani. Na levi menihi pri delu

Roman pesnikove prijateljice

Pred petimi leti se je sedaj 70-letni belgijski pesnik Maeterlinck ločil od Georgette Leblanc in vzel za ženo neko mlado damo iz Nice.

Bilo je v devetdesetih letih minulega stoletja, ko se je začela pojavljati nova struja v francoski književnosti. Rekli so ji simbolizem. Iz človek in marionetnih iger Maurice Maeterlinck je vel nekakšen bled. Slednja je stopila iz vseh teh novih besed mogočnega postava — smrti.

Takrat je rasla v podeželski francoski rodbini mala Georgetta Leblanc, zelo nadarjena mladenka, ki jo je vleko v umetnost, predvsem k operi. Njeni roditelji pa niso hoteli nič slišati o tem. Jedva sedemnajst let stara se je zato vrgla v vrtnice dozdevnega zakona, kjer ji je moral navidezni mož obljubiti, da ji bo dal takoj po formalni »poroki« vso prostost, za kar mu je ona odstopila del dote. Tako se je Georgetta Leblanc dokopala do svojega študija in prišla h Kornični operi v Pariz.

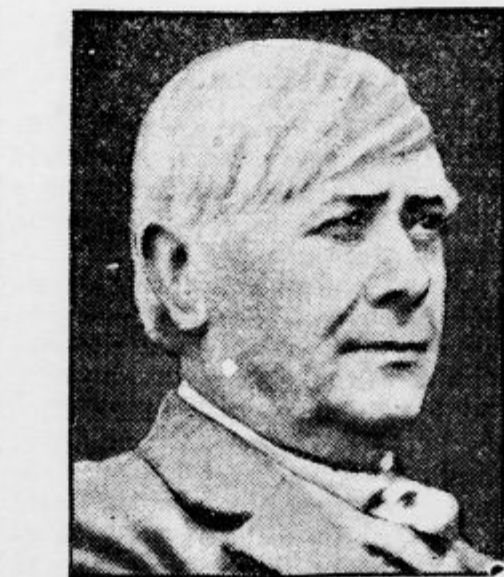
Tam ji je nekega dne slučajno prišel pred oči članek nekoga Belgijca Maeterlincka. Prečitala ga je enkrat, dvakrat, nešteto krat. In je čutila: to je človek, ki ga je že dolgo iskala. A o njem ni mogla izvesti nič drugega kakor to, da živi v Belgiji. Odpovedala je torej svojo pogodbo na Kornični operi v Parizu in odpotovala v Bruselj.

Tam je dosegla, kar je želela. Srečala je

pesnika v družbi, kamor je bila povabljena. Toda kakšno razočaranje ji je prineslo to poznanstvo! Predstavljala si ga je bila čisto drugačnega. Namestu svojega zasnovega ideala je srečala širokopolega, zdravega človeka. Vsekakor je bil Maeterlinck pri tem srečanju še skopih besed, zato pa ni skrival svojih vnanjih nagibov. Jél in pil je rad in v obilni meri, zanimal se je za sport in kadil pipo. Ona pa, vsa mlada in romantična, se je tako živela v njegove like, da je pri belem dnevu videla, kako hodijo njegove postave v srednjeveških kostumih po dežju in snegu. Oba sta pri tem srečanju prav sodila drug drugega. On si je mislil o njej: To je primumnjeno ženska. Ona pa: Prozičen dedec! Ampak oboja sta kmalu nato »popravila« občutek, ki sta ga imela ko sta se spoznala. In zgodilo se je, da sta oba krenila na skupno pot čuvstva, ki ju je priklenilo — kakor sta oba mislila — za vedno.

Tako sta začela živeti skupno življenje. Ona je bila ognjevita, slavohlepna in mu je vse polagala k nogam. Samo na poglavito reč je pozabila časih — na dobro kuharico. Maeterlinck pa je bil že od nekdaj nasprotnik velikomestnega hrupa in družabnega nemira. Tudi glasbe ni čislal posebno. Georgettin klavir mu je bil prej v nadlego kakor v kratkočasje. Pariz mu je bil zopern. Kadar ga je žena vlekla tja, je šel vedno z nejevoljo. Tako je Georgetta tudi zakrivila, da je prišlo do preloma med Maeterlinckom in skladateljem Debussyjem, za katerega je pesnik napisal besedilo opere »Pelleas in Mellisanda«. Navzlic pesnikovu notranjemu naporu pa se je v tistih letih zbiralo v Maeterlinckovem kro-

gu vse, kar je vsaj dihalo po slavi. In Georgetta Leblanc (ne Maeterlinck) je smatrala to vez med njo in pesnikom za tako trdno in dokončno, da je niti ni dala legalizirati. Ostala je to, kar je bila in pustila tudi Maeterlincka takšnega kakor je bil. Tiste čase je živel v majhnem pariškem hotelu tudi izgnanec z Angleškega — ne- srečni Oskar Wilde. Životalil je pod izmišljenim imenom Sebastian Melmoth. Videl je Georgetta Leblanc pri neki predstavi na odru in ji je poslal listek z zahvalo za njeno umetnost. Vsa srečna, da se je Wilde upal iz svojega skrivališča ta-

Maurice Maeterlinck

ko na plan, je Georgetta Leblanc povabila Wildea na dom, čeprav se je Maeterlinck upiral temu, da bi sedel za mizo s takšnim izobencem in kaznivcem.

Wilde pa se je videl dolžnega zabavati Maeterlincka in Georgetto Leblanc s pripovedovanjem anekdot iz prejšnjih časov boljše angleške družbe. Tej grozni farsji je napravila konec pesnikova tovarišica s tem, da je začela rahlo govoriti o njegovi nesreči. Wilde je to tako prevzel, da je pri slovesu Georgettino glavo stisnil v roke in jo hvaležno poljubil na čelo. Nekaj tednov nato je umrl.

Maeterlinck ni mogel prenašati Pariza. Umaknil se je v južno Francijo in živel na kmetih. Georgettina kariera pa je bila s tem ubita. Ona je hotela peti, nastopati v operi. In zato je morala čisto vsajati ob petih jutraj, se voziti najprej na postajo, od tam pa z malim vlakom v Nico in vrhu tega živeti v večnem strahu, če bo prišla k operni skušnji pravočasno ali ne. Kljub temu ni prenehala s tem življenjem. Maeterlinckova pot je šla še vedno navzgor, pesnik je pisal esee in izdal tiste čase »Življenje čebela«.

Slednjič je dosegla višek! Z Maeterlinckom sta kupila St. Vandrillo. O tem posvetu je sanjala Georgetta že kot otrok. Maeterlinck pa je ostal takšen kakor je bil prej. Še vedno je bil velik jezdec, trezen račun in navdušen sportnik, mož, ki se je v življenju krepkeje zadržal od nje. In zgodila se je velika reš. Georgetta je pozvala v St. Vandrillo igralce. razposlala vabila in privabila gledalško senzacijo, vzporeditve Shakespeareovega »Macbtha«. Maeterlinck je bil nejevoljen. Pretel je, da

bo vsakemu igralcu, ki ga bo srečal na svojem posvetu, zavalj vrat. Ko pa je napolnil dolgo pričakovani večer, so bila vsa mesta zasedena in Stamslavskij, ki je bil tudi med gosti in pozorno spremljal igr, ni bil nič manj pretresen od Maeterlincka. Costital je Georgetti Leblanc s priznanjem, da jo ustvarila nov slog v drami. In Georgetta je začela snovati misli o francoskem Bayreuthu, o vzgoji francoskega gledališkega naraščaja. Posrečila pa se ji je samo še ena vzporeditev, inscenacija: Maeterlinckove pravljice »Pelleas in Mellisanda«. Potem je izbruhnila vojna.

V »Macbethu« je igrala Georgetta vlogu lady Macbeth. S tem uspehom je pregovorila pesnika, da je njej na ljubo napisal »Monno Vanno«, ki sicer ni med njegovimi najboljšimi deli, a je baš žela svetovno slavo. Danes poznajo to dramo samo še po namigu, da je Monna Vanna pod plaščem gola. Tako je Georgetta Leblanc s svojo Monno Vanno prepotovala ves svet in žela povsod triumfe.

Potem pa je buhnila na dan resnična Maeterlinckova umetnost v »Modri ptica«. Maeterlinck in Georgetta sta tedaj spoznala in v zvezi v hišo deklico, ki jo Maeterlinck že osem let napravil za svojo — zakonsko ženo.

Georgetta še danes ne more razumeti, kako je prišlo do tega. Ljubezen, ki je trajala dve desetletji, je e kakor pesek sedula na kup. Končala se je s tako neugodnim poudarkom, da je zagrenila Georgetto Leblanc do dna. Seveda, ona ni zapopadla, da je bila ta ljubezen, ta njena požrtvovalnost že od vsega začetka — zapisana smrti.

Rdeča luč in pomlajenje

Pesniki so rdečo barvo in njen vpliv na srca opevali že v nešteti verzih. Mladenič daruje izvoljenki rdečo rožo, da ji izrazi silo svoje ljubezni. Pri rdeči luči učinkuje glasba vse bolj magično — a nihče si ne razbija glave nad tem, zakaj je ta barva barva čutnosti.

Moderna znanost, ki se ne ustavlja pred nobeno skrivnostjo, je začela raziskovati tudi to. Najpomembnejša so v tem pogledu raziskavanja prof. Küstnerja, vodje ženske klinike v Lipskem. Nekoč je opazil, da obsevanje z rdečimi žarki zelo godi ženskam, ki trpe na nerednem izčiščevanju. Takšno obsevanje jih je kmalu osvobodilo težav in po njem so se vedno čutili posebne sveže, skoraj bi rekli pomlajene. Začel je sistematsko raziskovati vpliv rdeče svetlobe.

Pred vsem je ugotovil, da kovi to svetlobo krvno barvilo in od tu povzroča rdečina preko krvnega obtoka povečano produkcijo spolnega hormona, ki postane tudi jačji.

Te učinke skuša tedaj izkoristiti v zdravilne svrhe. Ne samo neredno perilo, temveč tudi druge spolne motnje žensk je z uspehom obravnaval z rdečo lučjo. Ugotovil je, da vsebuje ta luč v resnici znatne pomlajevalne sile.

Polet okolu sveta

Charles Lindbergh

se pripravila na polet okolu sveta z letalom istega tipa, kakor je z njim preletel Atlantski ocean iz Amerike v Evropo. Na tej vožnji bo obiskal svoje sorodnike na Švedskem.

Zmagovalec v evropskem krožnem poletu

Polski letalec Zwirko, ki je zmagal v evropskem krožnem poletu s petimi točkami pred ostalimi najboljšimi letalci, je s svojo zmago priboril poljakemu Aeroklubu prehodno darilo za l. 1932. Zwirko je še mlad mož. Rodil se je l. 1895. In je letalec šele od l. 1923. Nekaj časa je držal višinski rekord za lahka letala. Že pred dvema letoma se je udeležil evropskega krožnega poleta in dosegel priličen uspeh. To pot je letel z visokim krovnikom R. W. D. 6.

Vahuta za turiste

V Angliji se je rodila misel »valute za turiste«. Ta denar naj bi bil enoten za vse dežele in naj bi se vnovčeval povsod, kjer je razvit tujski promet. Posebna turistična konferenca v Nici januarja 1933 bo obravnavala predlog podrobnejše ter bo skušala rešiti problem, ki je prav tako nujen kakor mednarodni.

Kdor hoče svež in zdrav ostati, naj popije en do dvakrat na teden pred zajtrkom kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice. Zdravniška poročila iz bolnišnic svedočijo, da radi pijejo »Franz Josefovo« vodo zlasti bolni na črevesju, ledvicah, jetrih in žolču, ker brez neprijetnih občutkov in posledic promptno odjaja. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Tako obirajo hmelj drugod

Kakor v Savinjski dolini, je zdaj obiranje hmelja na višku tudi na Bavarskem

Neslišna vojna bodočnosti

Dva bivša italijanska častnika, Luce in Guerra, sta predvajala te dni, kakor smo že poročali, nov izum, blažilec zvokov, ki se preprosto montira na vsak top in povzroči, da se topovski strel, kakor je izjavila strokovnaška komisija, ne sliši iz bližine nič močnejše, nego ublažen udar kladiva. Vrh tega absorbira nova priprava skoraj ves smodnikov dim, tako da se strel iz kratke daljave ne vidi in ne sliši.

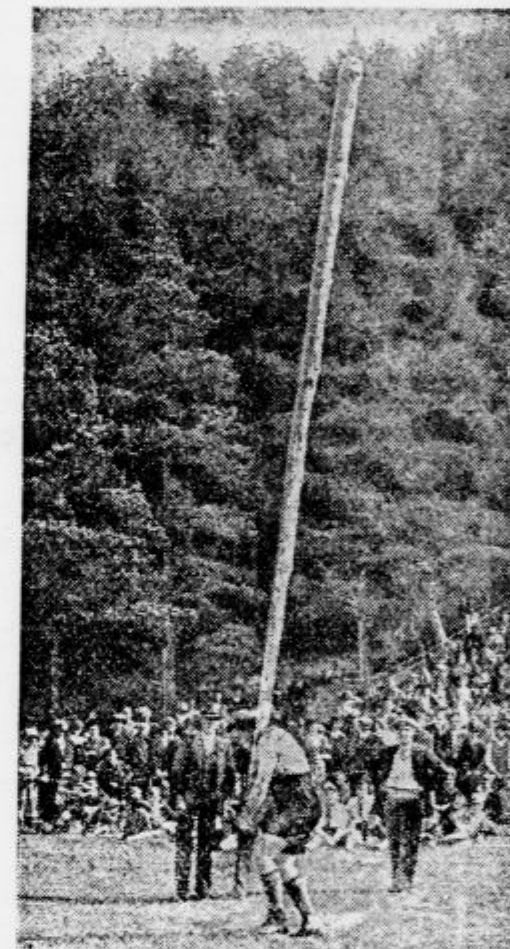
Ta izum bi vojni vzel strašni trušč topovskega ognja, vojno samo pa bi napravil za dobro stopnjo grozotnejšo in v primeru, da bi se ga posluževala ena sama stran, bi tej strani zagotovil premoč, ki bi utegnila biti odločilna. Zlasti podnevi bi streljanje s »blažino« pripravo imelo usoden pomen, kajti ponoči bi topove izdajalo vsaj zabil-

skanje ob vsakem strelu. Sploh je značilno, da temelji večina vojnih izumov na zakrivanju in maskiranju. Povsod velja geslo: Ostati moramo nevidni! To je posebno važno z ozirom na letalske napade.

Tako preizkušajo v Ameriki ta čas zakrivanje s pomočjo temnih žarkov, ki jih poznamo več vrst. Pomagali naj bi pred vsem za maskiranje mest.

Na Francoskem skušajo odpraviti ropot letalskih motorjev in propelerjev. To naj se zgodi s pomočjo priprav, ki usmerjajo ropot od zemlje stran. Letalska krila hočejo napraviti prozorna, da bi otežili opazovanje od spodaj. Že med svetovnim klanjem so v Nemčiji delali poskuse z barvanimi krili in so zaznamovali znatne uspeha.

Metanje drogov

Je priljubljen škotski sport, ndomačen zlasti v škotskih planinah

Pallanza — mesto stoletnikov

Pri nedavnem popisu prebivalstva v Pallanzi se je pokazalo, da ima ta občina 70 krepkih mož v starosti 90 do 100 let. Zdravniki pravijo, da se imajo ti patriarhi zahvaliti za svojo starost predvsem sončni klimi ob jezeru Maggiore.

Samomor sodnega svetnika Wibel

V Lübecku je izvršil samomor predsednik obravnave proti zdravnikom, ki so bili obtoženi zamenjave Calmetteovega cepiva, sodni svetnik Wibel. Pred kratkim se je mož vrnil iz sanatorija za živčne bolezni in 5. septembra bi bil moral nastopiti svojo službo.

Iz arene strasti

V španskem mestu Almagro so hoteli pridržati bikoborbo prevariti gledalce s tem, da so izpustili najzanimivejšo točko programa. Krvoločno občinstvo se jim je osvetilo na originalen način: zažgalo je plot v areni, da je nastal velik ogenj. Iz mesteca Casacenaro pa poročajo, da je zbežal neki bik ter vdrl med gledalce ter ranil 10 oseb. Šele po tem pustošenju se je posrečilo pobesnelo živali prijeti in jo zaklati, da je bila množica varna.

Industrializirani pekel

Toskansko dolino Lardarello, ki predstavlja predpodo Danteevega pekla, so začeli v zadnjem času industrializirati. Paro, ki uhaja iz ondnotnega podzemlja, so izkoristili v neki tvornici, ki prav dobro obratuje z njeno pomočjo.

ANEKDOTA

Sloviti lipski pandektist Windscheid je dejal nekoč v nekem kolegiju: »Savigny, veliki jurist, je padel pri referendarskem izpitu — a zato si, gospodje, nikakor ne domisljajte, da postanete Savigniji, če padete pri skušnjah!«

Vsak dan ena

»Nu, hvala lepa — zrcalo je šlo. To je slabo znamenje za mir v hiši.«

Michel Zévacov

131

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

Eynaus, Longval, Roquetailla in Saint-Julien so ga napadli v čelo. Ostalih osem se je razkropilo na desno in levo; hoteli so ga obkoliti, da bi ga zgrabili, kakor jih je ščuval Concini:

»Primite ga živega! Ne pozabite! Zamolkel vzriki! Kletvica! Nekdo je zatulil od bolečine... In že so bili štirje nezmožni za boj!

Razbojniki so osupnili in odnehal. »Kdo je še na vrsti?« je z glasom trobente zaklical Jehan. »Posvaril sem vas: to bode in reže!«

»Ubij! Kolji!« so zahrneli morilci, pobesneli zaradi tega nepričakovane odpora.

»Nadenj! Dajte ga! Primite ga!« je bled od togote rjovel Concini.

Ostalih osem je obnovilo naskok. A zdaj niso več mislili na to, da bi ga prijeli živega. Concini sam jih je pozabil opomniti.

Spopad je bil grozen. Peklenski rapir, ki je sam zapiral pot, je švigal sem in tja, žvižgal, suval in sekal kakor jeklen modras. Troje jih je padlo. Med njimi je bil Saint-Julien, ves v krvi, s presekanim licem.

»Se morilec si ne znaš izbrati,« je kriknil Jehan penečemu se Conciniju, ki si je pulil lase. »Ná še enega! Kdo bi še rad? Kdo?«

Resnica! V nekaj trenutkih se je bil zgodil čudež. Osem mož je ležalo ubitih ali težko ranjenih na beli cesti...

Ostala četvorica je prestrašena drevnela. Če bi bili ti štirje

takisto razbojnik, enaki tistim, ki so ležali v krvi, ne pa plemiči, bi se bili takoj spustili v beg. A poslednji kopov, ki je bil še zmožen za boj, je videl okoli sebe Roquetailla, Eynausa in Longvala in se ni upal ganiti z mesta.

»To bode, reže, grize!« je grohotaje se klical Jehan. »Nu, otroci, le bliže! Ne? Dobro, tedaj vas napadem!«

In res jih je hotel napasti. A tisti mah se je oglasilo za njim rjovenje:

»Kolji! Ubij! Po njem!«

»Na pomoč!« je zatulil Concini. »Ubijte ga! Nič milosti! Obkolite merjasca!«

Sam je izdrl meč in planil pomagat svojim ljudem, ki so se z novim pogumom in novo besnostjo zapodili v naskok.

Jehan je obstal. Ozrl se je, namestu da bi napadel sovražnike, kakor je bil rekel. Kakih deset oprčnikov je z razpotja pri križu rjovje dirjalo nadenj. Še trenutek, pa so morali biti na mestu. Bil je zajet med dva ognja.

»Ne smem poginiti, dokler je ne rešim!« je vzklil sam pri sebi.

Pogledal je okoli sebe. Koče je bil že mrtel. Na desni se je širilo neobdelano ozemlje. Ali naj pobegne v to smer? Taka misel se mu je uprla. Na levici je bil visok, trden zid. V zidu je bila dolbina, v dolbini so bila vrata. Morda se mu je odtod obetala rešitev. Tako je imel vsaj nasprotnike tik pred seboj: nihče ga ni mogel zabosti v hrbet.

A treba je bilo dospeti tja, preden navali tuleča drhal, ki se mu je bližala od zadaj. Skočil je kakor jelen.

»Zadet je! Zadeti!« je zmagoslavno vzklil neki glas.

Tudi to je bilo resnica. Hipec, ko se je ozrl, je bil neizmerno kratak, a vendar je zadoščal. Zadet je bil v ramo. Sicer se pa ni

zavedel, da je ranjen.

Bil je pri dolbini. To je pomenilo sekundo oddiha.

Sekunda je zelo kratka. In vendar je storil v tem kratkem odlogu neznansko mnogo. Zasopel je... Ogledal si je kraj. Za njim je bila stopnica. Vzpel se je nanjo, segel z levico za hrbet in otipal vrata. Na žalost so bila zaklenjena! Vrnil se je dol in preštel nasprotnike: kakih petnajst mož...

»Nekaj jih gotovo še pobijem,« je rekel sam pri sebi, »a potem? Kaj bo potem?«

Jezno je udaril z nogo ob tla.

»Tu ne morem poginiti... Ne smem. Nočem!«

Vse to je storil in premislil v tisti sekundi.

Združeni četi sta bili zdaj pred njim. Eynaus, Roquetailla, Longval so vodili ostale. Naskočili so z divjo besnostjo. Concini, ki zdaj ni več dvomil, da ga ima, je bil spravljen meč v nožnico in spet začel opominjati:

»Primite ga živega! Merjasec je obkoljen, zgrabite ga!«

»Kar pridi pome!« se je rogaj Jehan. »Ne upaš se, strahopetec!«

Nov zamolkel vzriki, polni bolečine in gneva!

Eynaus je padel... Dva druga sta bila nezmožna za boj...

Deset zadetih! Samo še dvanaest neranjenih!

»Peklenšček!«

Jehan je bil ves razcapan. Skeleče praske so mu pokrivala prsi in lakti. Kri mu je curkala po obrazu in po rokah. Se se je držal. A dihal je komaj, komaj... Prsti so mu drevneli... To ni bil več tisti nevarni, krvoločni lev, kakor pred nekaj minutami... Odbijal je. S težavo se je branil sunkov in udarcev, ki jih je deževalo nanj z vseh strani.

Concini je videl, da omaga. Poskakoval je, cepetal in vriskal:

»Po njem! Naš je! Imamo ga!«

»Ne šel!« je hropé odvrnil Jehan.

Sport

Sportno življenje na Rakeku

Edini klub Notranjske SK Javornik ima že nekaj let silno težak obstoj. V pomankanju rivalitete v ožji okolici mu je pretila nevarnost, da sportno popolnoma zaostaja za drugimi podeželskimi klubi, ki se bohotno razvijajo. Naposled pa se težka gospodarska kriza ni dopuščala negotovih poskusov, tako da je bilo delovanje tega starega podeželskega kluba v zadnjem času res skromno in se je le pozhvalnost nekaj članov zahvaliti, da je društvo to težko dobo preživelo in se v zadnjem času zbudilo k agilnemu delovanju, od katerega si nadejamo uspehov, kakor smo jih bili vajeni pred leti. SK Javornik naj si ohrani tradicijo kraške korenine, ki ne usahne.

Preteklo nedeljo smo imeli v gostih DSK Svobodo, Ljubljana-Vi, katere rezerva je izgubila proti domači z rezultatom 0 : 3, a prvo moštvo je moralo z rezultatom 3 : 5 (0 : 3) priznati premoč domačinov. Igra rezerv je bila zelo primitivna, vendar koristna, ker se je dala tudi mlajšemu članstvu in novincem prilika igrati proti zunanjemu nasprotniku. Prvo moštvo Javornika je zaigralo v I. polčasu prav izvrstno. Posebno se je odlikoval v napadu Ivan Krišček, ki je dobro podprl o' Perka in Šušteršiča dosegl tri zaporedne gole. V drugem polčasu so znatno popustili krilci in je tako vez med obrambo in napadom povsem popustila. Posledica tega je bila preobremenitev obrambe, ki ni mogla preprečiti proti koncu izvršnim gostom, da ne bi trikrat presenetili z uspehom domačega vratarja. — Publike je bilo za to vročino razmeroma dosti. Z zadovoljstvom in temperamentno je vzpodbujala svoje miljenice ob vsakem uspehu. Zeleti je, da bi z istim navdušenjem vsa rakovska javnost podpirala tudi v bodoče domačega reprezentanta, ki je v nedeljo znova dokazal, da je te podpore vreden.

Pred pričetkom tekem se je predsednik kluba g. Gerl zahvalil igralcu Strohsacku, ki odhaja v pomorsko akademijo, za dolgoletno delovanje v klubu in mu predal šopek vrtnice, a obe moštvi sta ga počastili s trikratnim krepkim »Zdravom«. Strohsack je nastopil za barve SK Javornika blizu stokrta.

Prihodnjo nedeljo bo priredil SK Javornik sportni dan z obširno zasnovanim sporedom in zvečer zabavo v Sokolskem domu. Vsak domačin in okoličan bo lahko to pot dokazal, da mu je napredek SK Javornika res pri srcu.

Ljubljanski plavalni podsavez JPS. (Službeno) Seja upravnega odbora bo danes ob 18.30 v kavarni »Evropica. Udeležba vseh gg. odbornikov zaprosena.

Službene objave LHP. Danes ob 20.30 v damskem salonu kavarne Emona redna seja uprav. odbora. Udeležba je za vse odbornike dolžnost.

Po nedeljskem 3:0 v Mariboru. Ves sportni tisk v državi omenja v oceni nedeljskih izidov državnih prvenstvenih tekem s posebno opreznostjo in obenem tudi s polnim priznanjem zasluženega zmaga Mariborčanov nad zagrebškimi Gradjanskim. Tine kombinacije, po katerih bi mogel Maribor še priti v finale, temeljijo seveda na izredno visokih zmagah Viktorije nad Gradjanskim in Maribora nad Primorjem. O protestu Maribora zoper izgubljeno tekmo z Viktorijo, ki je pri JNS še v obravnavi, ni nikjer nobenega glasu. Brez ozira na to, da je vsaj v naši skupini možnih še precej sprememb, so — predvsem seveda zagrebški listi — že sestavili očet, ki se bo po cup-sistemu dalje boril za naslov državnega prvaka. Po tej kombinaciji — ki končno tudi ni brez podlage — bodo igrali dalje: Viktorija, Gradjanski in Concordia (Zagreb), Jugoslavija, BSK in BASK (Beograd), Hajduk (Split) in Vojvodina (Novi Sad). Delegati teh klubov so že v Beogradu, da bodo prisostvovali zbranju parov za finale. V zadnjem hipu se je pokazalo, da bi utegnili zreb zelo škodovati zanimivosti nadaljnjih tekem, tako da zaenkrat še ni gotovo, ali se delegati ožjega okreta ne bodo sporazumeli za drugen način določitve parov. Ker ni verjetno, da bi na kompromisne predloge pristalo vseh 8 udeležencev, je slej kot prej gotovo, da bo letošnje državno prvenstvo zapечатil zreb, ki bo navsezadnje pokvaril še zaključek te konkurence. O tem, da je bilo širše tekmovalje po ligah v marsičem zgrešeno, pa že tako ni treba izgubljati besed.

Nogomet v Zalogu. V nedeljo je gostoval pri nas domžalski SK »Disko« ter porazil domačo »Svobodo« z 8:2 (5:0). Kljub otvorjeni igri so morali domači zapustiti igrišče visoko poraženi, ker je sicer zanesljivi vratar odpoval in spustil večino ubranljivih strelav, dasti je tu pa tam interveniral v stilu, ki je spominjal na nje-

gove boljše dneve. Tudi branilski par ni bil na običajni višini, pač pa je krilska vrsta opravila svoje delo skoraj brezhibno. Priporočati bi bilo samo srednjemu krilcu, da se boljše drži svojega mesta. Napad je bil v splošnem slab, dobro je bilo desno krilo in srednji napadalec, ki pa je bil skrbno krit. V splošnem moštvo radi smole vratarja ni popustilo ter je z požrtvovalnostjo poskušalo nadomestiti tehnično premoč nasprotnika. Gostje so se predstavili s simpatično, dobro uigrano in borbeno enajstoro, ki ima brezdvomno najboljše moči v branilskem paru. Ostali deli moštva so dobri in precej izenačeni. V skupni igri so bili boljši od domačih. Ker ni popustilo nobeno moštvo, je bila igra ostra in napeta do konca. Sodnik dober in objektivni, posebno ker je že v kal! zadušil vsak poizkus nedovoljene igre. Poset je bil prilično dober.

Prva nočna nogometna tekma v škofji Loka. Sokol škofja Loka : Ilirija odboj 5:2 (2:1). Simpatično starejšo moštvo SK Ilirije je odigralo v nedeljo zvečer na letnem telovadišču škofjeloškega Sokola prijateljsko nogometno tekmo z domačini. Za prvo nočno sportno prireditve je bilo med ljudstvom ogromno zanimanje in je prisostvovalo tekmi do 1000 ljudi, kar je za naše razmere pač rekord. Pred tekmo je priredila gasilska godba obhod po mestnih ulicah in potem koncert v Zvezdi. Na igrališče so prispeli najprej belo-zeleni Ilirijani, za njimi pa belo-rdeči enajstoročniki škofjeločanov, oboji sprejeti z velikim aplavzom. Takoj spočetka se je pokazala premoč domačinov — ki so obvladali igro do konca. Tekma je bila lepa in zelo fair, a takšnega nogometa doslej na naših tleh še nismo videli. Občinstvo je sledilo poteku igre z burno pozornostjo. Nogometaši — vsi brez izjeme — so igrali zelo dobro. Hvala jim za resnično lep sportni užitek. Izmed domačinov se je zopet izkazal vratar Gundner, ki je imel velik dan. Dečko se razvija v zanesljivega prvostopnega nogometaša! Ilirijani so pustili v škofji Loka najlepši vtis in bodo skušali domačini dobiti v goste odslje v Ilirijancem slična moštva. Lošiti nogometaši bi bili lahko med prvimi na Gorenjskem, ker razpolagajo z odličnimi močmi. Tekmo je sodil g. Mavec. Prireditelji se vsem, ki so tekmo kakorkoli podprli, najlepša zahvaljujejo. Nedeljska sportna prireditve je pokazala, da je loški sport kljub vsem neprilicam na trdnih nogah. Nogometašem želimo tudi za naprej vsestranskih uspehov.

Četrta plavalni tečaj za dečke in deklice od 8. do 14. leta priredi SK Ilirija v svojem kopališču od 1. septembra dalje, vsak dan od 10. dopoldne. Vpisovanje v tečaj je od srede do sobote. SK Ilirija vabi tudi vse one plavalce in plavavce do 18. leta, ki so nadarjeni za plavanje in imajo resno in trdno voljo za sistematičen trening, naj se prijavijo plavalni sekciji, ki si hoče tudi v bodoče priboriti in obdržati Petrinovičev pokal. Za tečajnike in plavavce znaša vstopnina 1 Din.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Redni treningi se bodo zopet začeli v petek 2. t. m., na kar se opozarja vse igralce. V nedeljo bo predvidoma tekma za prvenstvo proti zagrebški Concordiji. Pri petkovem treningu morajo oddati igralke vso opremo, ki so jo rabile na turneji. Pri vseh treningih se odslje sprejemajo nove igralke, zlasti deklice v starosti 12 do 16 let.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 18.30 dalje trening vseh nogometašev na igrišču zaradi bližnjih tekem.

TSK Slovan. Drevo obvezen trening za vse igralce na igrišču Primorja od 17. dalje. — Jutri v četrtek ob 20. članski sestanek pri Sokolu. Naprošam vse igralce I. in rezervnega moštva, da se ga sigurno udeleže.

Radio

Izvillek iz programov

Sreda, 31. avgusta.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Salonski kvintet. — 19: Prenos Beethovnovih oper »Fidelio«, iz Salzburga — 22: Čas, poročila, salonski kvintet.

Četrtek, 1. septembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Salonski kvintet. — 19: Slike iz narave. — 19.30: Zabaven kotiček. — 20: Akademski poklici. — 20.30: Klavirski koncert g. Antona Trošta. — 21.45: Prenos plesne glasbe iz »Zvezdec«. — 22: Čas, poročila.

BEograd 12.05: Radio — orkester. — 18: Klavirski skladbe. — 20: Lahka godba. — 20.30: Prenos iz Ljubljane. — 22.30: Časna godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Koncert iz Ljubljane. — 22.40: Lahka glasba. — PRAGA 19: Godba na pihala.

— 19.50: Pesmi. — 20.10: Orkestralni koncert. — 22.20: Lahka glasba. — BRNO 19: Godba na pihala. — 20: Klavirski koncert. — 21: Orkester. — 22.20: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 18.20: Plesna glasba. — 20: Večer lahke glasbe. — 22: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 15.20: Arie in pesmi. — 19.40: Zborovski koncert. — 20.45: Jazz. — 21.45: Koncert orkestra. — BERLIN 19.35: Prenos iz gledališča. — 22.45: Nočni koncert. — KÖNIGSBERG 19.25: Narodne pesmi. — 20: Klasični valčki in korčarice. — 21.55: Literarni program. — MÜHLACKER 19.30: Operetna glasba. — 20.30: Prenos iz letališča. — 22: Lahka klavirska muzika. — BUDIMPEŠTA 19.15: Lahka glasba. — 20.45: Orkestralni koncert. — Plesna glasba na ploščah. — RIM 17.30: Vokalni in instrumentalni koncert. — 20.45: Simfonični koncert.

Predilniškega mojstra

ISČEMO za ureditev kardir strojev (Krempelmaschine) proti nagradi.

Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »VATA«. 11214

Za dobavo in polaganje parketov

se priporoča trdika 10739

JOS. KOŠČAK & CO., Stična

tovarna in polaganje parketov

Pisarna F. Vođe, Ljubljana, Rimska c. 23.

Skladišče: Dunajska c. 46. Telefon 2820.

Razpošiljam prvovrstne vrste

namiznega grozdja

v košarah od 12 — 15 kg po povzetju po zelo ugodnih cenah. 11225

HUGO WEISS, Brod n. S.

Deutsches Töchterheim

(Nemški dekliški dom)

GRAZ, Klosterwiesgasse 34

Odlični uspehi pri pouku. Prijetno rodbinsko življenje. Zmerne cene. 11219

Plačati zamorete v Jugoslaviji v dinarjih

SADIKE ananas jagod

z najdebelejšim sadežem, bujnimi koreninami, po 20.— Din 100 komadov, z navodilom za gojenje, kakor tudi 10.884

čebulice dvocvetnega hijacinta

v divni barvi, po 20.— Din 10 komadov, z navodilom za gojenje, dobite lahko po povzetju pri trdiki 10.884

HIRŠL LADISLAV

diplomiran umetniški vrtnar, Subotica, Park kralja Petra 5; telefon 10.

Odpošlaja od 15. avgusta dalje. Sedaj zasajene jagode donesajo sadež že pomladi.

Oblastveno dovoljena javna prostovoljna

DRAŽBA

ki se vrši od 1. septembra 1932 dalje vsak dan od 9. do 12. in od 3. do 6. ure

V MODNI TRGOVINI

Jos. Lenard

Ljubljana, Šelenburgova 6

Na dražbi se bo prodajalo razno modno blago za gospode in dame, možko, damsko in otroško perilo, letne in zimске nogavice, kopalne obleke in druge kopalne potrebščine.

Prav posebno se opozarja na prodajo ŠIVALNIH STROJEV, STROJA ZA GUMB-NICE in STROJA ZA ENTLANJE, vsi na motorni pogon, kakor tudi vse trgovsko opremo, kakor stelaže, pult, omare itd.

KLOBUKI ČEPICE

J. LAH MARIBOR

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom. »Clayen« je mast.

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz trgovine in glavnega skladišča. Čuvajte se ponaredil!

M. Hrnjak

lekarnar — Sisak

Najnoveša služinska paketa: železna zelo praktična slojstvena postelja s tapcarinam madracom — praktična za vsako hišo, hotele, za potujoče osebe in nočne službe. Stane Din 390.— Razpošiljam poštom in plačam po povzetju.

spaljni. fotelj stane Din 1300

Ligostuhl praktičan za ležanje in sedenje. Stane Din 130.—

po tem imam čisto toliko perje kg Din 48.— čist belo gosjo kg Din 130.— čist puh kg Din 250.— modroci punjeni s volnom Din 750.— čitne ture za postelje Din 150.— olomani Din 650.—

L. BROZOVIC, ZAGREB ILICA 42.

POZOR!

POZOR!

Prodaj svoje posestvo

zaradi družinskih razmer po zelo ugodni ceni, in sicer lepo enonadstropno vilo z lepo urejenim parkom, 3 orale vinograde, 1 oral sadovnjaka. — 20 minut od železniške postaje, avtocesta do vile. Posvetilo leži v najlepšem slovenskem vinogradskem kraju.

Informacije pod »Ugodna cena« v oglasnem oddelku »Jutra«.

11216

+

Zapustila nas je za vedno naša mama, babica, prababica, sestra, tasta, svakinja

Doroteja Beniger roj. Maxel

vdova zemljiškega knjigovodje v pokoju

po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, danes dne 30. avgusta opodan.

Predrago pokojnico bomo spremili k zadnjemu počitku pri Sv. Križu v četrtek, dne 1. septembra ob 5. uri iz mrtvašnice splošne bolnice.

Ljubljana, Vič, Zagreb, Beograd, Palanka, Bregence, dne 30. avgusta 1932.

11226

Ludvik, Gvidon, Josip, Viljem, sinovi — Vilma, Marica, hčeri, in ostalo sorodstvo

Dalmatinska vina!

Čenjenemu občinstvu vjudno naznanjam, da odpiram 1. septembra VINOTOČ na Cankarjevem nabrežju št. 5 (poleg franciskanskega mosta), kjer bom točil vsakemu dobro znana zdrava in naravna vina iz lastnih vinogradov. Več let sem točil v gostilni Tratinke, sedaj točim na Bregu št. 2, vsled tega lahko zagotovim vsakemu dobro in solidno postrežbo. 11217

Čenjenim gostom se priporoča

A. SUNARA.

Učenca

zdravega, iz boljše družine, slovensko-nemško govorečega, z dobrimi šolskimi spricavali, 14letnega, sprejme veletrgovina na deželi

Ponudbe pod »STROGA HISA« na oglas. oddelek »Jutra«. 11213

Dražba vina

Uprava patrijarških dobav na Dalju prodavače u svojoj kancelariji, dana 10. septembra o. g., u 11 sati prepodne putem ofertalne i eventualno ustmene dražbe vino iz 1928. i 1929. godine i to: 20.000 lit. ružice, 9.600 lit. bele slankamenke, 8.500 lit. kadarke, 1.000 lit. rizlinga.

Oferti imaju sadržati 10 % od celokupne ponudjene vsote u ime žabine. 11203

U Dalju, 27. avgusta 1932. l.

Uprava.

